

ARADI KÖZLÖNY

Administrator delegat:
Dr. STAUBER JÁNOS

ARAD. ANUL 54. No. 132.
1939. június 15. csütörtök.

Redactor responsabil:
SZ. JAKAB GÉZA

Proprietar: Societatea Anonimă pt. editura ziarului Aradî Közölny, Inreg. în Reg. Publ. Perioadice sub No. 10/1—1938. Trib. Arad.

Lássunk végre munkához!

Teleki Adám gróf kamarai képviselőnk és Telegdy László EMGE országos alelnök aradi látogatása óta érezhetően fölpezsdült az aradi magyarság tömegeinek érdeklődése a közéleti intézményeink iránt. Örvendetes ez a jelenség, mert az érdeklődésnél és a közömbösségnél nincsen rombolóbb jelenség a társadalmi közéletben és még az elmaradhatatlanul jelentkező személyeskedések motivumai sem árthatnak annyit a közös ügyeknek, mintha egyáltalán senki sem beszélne, senki nem érdeklődne irántuk. Az elmúlt időszak közéleti szélcsendje a jelek szerint az energiák felgyülemelt eredményezte s ha ma még itt-ott a kelletténél is hevesebben puffog ki ez a fölös mennyiségű és egyelőre még szabályos keretbe sem foglalt energia-mennyiség, a helyzetnek ki kell érnie, a kedélyeknek le kell higgadniuk, hogy újra fegyelmezett egységgel, céltudatossággal és a közös célokra feltétlenül alárendelve indulhasson meg az aradi magyarság népközösségi közéletének szervezésébe tömörítése és végleges beosztás szerinti építőmunkája.

Magyar szokás, magyar betegség a meddő szalmacséplés, amikor a magvetésnek volna itt az ideje. Egyéni akciók és ambíciók ilyenkor sokkal többet árthatnak, mint használhatnak annak a szervezési munkának, amelynek célkitűzéseit, szervezeti formáit központilag jelölték meg minden erdélyi magyar népi közösség számára. Sokan elfelejtik ilyenkor nemcsak nálunk, de másutt is, hogy a magyar népközösségi mozgalom egyetlen célja a meglévő, időállóan bizonyult magyar kisebbségi intézményeink összefogása, egységes szervezetbe való tömörítése, tehát elsősorban is a már elért közéleti eredményeinknek kíván összefogó egységes további fejlődést biztosítani. Az új rendszer hármastagozásban határozta meg az egész ország közéleti új kereteit. A mezőgazdasági, a kereskedelmi és ipari, továbbá az értelmiségi osztályok hármastagozását követi a magyarság népközösségének szervezési mozgalma is, amidőn e hármastagozás szerint számba kívánja venni, hogy Aradon milyen mezőgazdasági, kereskedelmi és ipari, továbbá kulturális intézménye maradt a magyarságnak, amelyek életképességét nem közgyűlési viták, hanem nehéz és küzdelemteljes esztendőket bizonyították be. Hála Istennek, Aradváros magyarságának közléte számos ilyen magyar kezdeményezésre született intézménnyel rendelkezik és élükön ma is ott dolgoznak azok a férfiak, akik eddig is rátermetiségükről, hivatottságukról tettek bizonyosságot, a legfelsőbb fórumon, a gyakorlati életben és a legszigorúbb vizsgabizottság: a gyakorlati élet egyre kritikusabb követelményei előtt. Akár az aradi magyar iparostársadalom, akár a Kőlcsey Egyesület, akár az EMGE aradi és aradmegyei tagozatának eredményes munkájára gondolunk, egyformán megállapíthatjuk róluk, hogy ezek azok az intézményeink, amelyeknek tradícióin a magyar népközösségi szakosztályok életének tovább kell fejlődniük. És ki vezethetné most már ezentúl jobban és tapasztaltabban ezeknek az intézményeinknek életét a népközösségi új keretek között, ha nem azok a férfiak, akik eddig is energiát, ideget és anyagiakat áldoztak értük a maguk bevált s az idők által igazolt irányvonalukkal együtt? Hallunk vitákat és tudunk személyi ambíciókról, amelyek „bálványdöntésről” fantáziálnak és járt utakat kívánnak elhagyni járhatatlanok helyett. Olyan kísérletezésekről van szó, amelyeknek rizikóját nem vállalhatja egyetlen egységes, komoly népközösségi mozgalom sem, ha nem akar a személyi intrikák, klikk-csoportok posványában megfenekleni. A népközösség számára minden egyes népközösségi tag becsületos, őszinte és jóhiszemű munkájára szükség van és ezt akkor látja el a leghelyesebben, ha mindenki

abban a munkakörben végzi el a maga feladatát, amelynek betöltésére képzettsége, felkészültsége és gyakorlata képesíti. A cipésziparos, ha annál a bizonyos „kaptafájánál” marad, a maga szakmai érdekeit jobban képviselheti, mintha számára eddig ismeretlen területekre tévedne. Mindenki a maga helyén, — vallja az angol közéleti morál — és ezen az elven világbirodalmat építettek azok az emberek, akik a maguk speciális hivatási területén termelték ki az elérhető legelőkeltebb teljesítményeket. Ebben az értelemben kell kivennie az aradi magyar közélet minden egyes tagjának a maga részét a népközösségi munkában és mindenki akkor teljesíti a legjobban a maga misszióját, amellyel úgy önmagának, mint családjának és népi közösségének tartozik, ha nem hagyja el a maga munkahelyét, hanem arra törekszik, hogy a maga szakmájában komoly munkával érdemlje ki néptársai megbecsülését és elismerését. A kisiparos munkája ebből a szempontból

éppoly jelentős tényező, mint a szabadfoglalkozású intellektuális és az egyházak embereire éppoly felelősséggel hárul a tömegek lelkiirányításának missziója a népközösségi összefogás testvér szellemében, mint aminő sorsrendelte egységgel kell együttműködniük az egyes társadalmi csoportok képviselőinek, ha a magyar népközösség célkitűzéseiről és egyedül irányadó közös fejiódséről van szó.

Ideje tehát, hogy mindenki elfoglalja a maga helyét és megkezdődjék a magyar népközösség szervezésének építési munkája. Üljenek össze intézményeink vezetői, ezek a tekintélyes és tiszteltelben működő férfiak és míg a kiküldött szervezőbizottság végzi a maga szervezési munkáját, alkossák meg a népközösségi szakmai csoportok vezetéséig s e szakmai vezetéséig közös központi szervét, mely az egységes munkatempót minden körülmények között biztosíthatja. Ugy érezzük, hogy minden nap, mely eltelik e megindulás nélkül, nemcsak idő, de energia-vesztése is Aradváros és a megye magyar népközösségi társadalmának és éppen itt az ideje, hogy a szövegszerű helyett elkezdődjék végre a népközösségi tevékenység kevés szót, szaporító, de annál céltudatosabb és áldásosabb munkája. (J.)

Görögországba utazott Gafencu külügyminiszter

Hivatalos jelentés az ankarai tárgyalásokról

Ankara. (Rador). Gafencu külügyminiszter feleségével, kíséretével és a román újságírókkal kedden este fél 8 órakor különvonattal utazott el Ankarából. Saracoglu külügyminiszter kísérete el Gafencut Jalovaba, ahol ma Ismet Inonü köztársasági elnök fogja fogadni. A pálvaudvaron Ga-

fencut az ankarai helyőrség parancsnoka, az angol, lengyel és német követ, valamint a Balkán-szövetség államainak követei és számos előkelőség búcsúztatta. A katonai diszszázad tisztelegése és katonai zenekar hangjai mellett hatalmas tömeg jelenlétében robotott ki a különvonat az állomásról.

Gafencu nyilatkozata Ankarában

Gafencu Grigore Ankarából való elutazása előtt fogadta a sajtó képviselőit, akik előtt a következő nyilatkozatot tette:

— Nem hagyhatom el Ankarát anélkül, hogy ne keressek érintkezést török kartársaimmal. Rendkívül meglepetést okoztak a szívélyes fogadtatás, amelyben szerény személyemet részesítették. A disztribúción mondott beszédem után nagyon kevés mondanivalóm van. A hivatalos közleményt szerdán adják ki, miután kihallgatáson jelentem meg a török köztársaság elnökénél. Egylegére leszögezhetem, hogy tárgyalásaim során a következő pontokat érintettük:

1. A török—román viszony. Megbeszéléseim során azt a meggyőződést szerezhettem, hogy érdekeink és érzelmeink közösek, tehát Románia és Törökország mindig számíthatnak egymásra.

2. A balkáni egyezmény ügye, amelynek jelenleg elnöke vagyok. Kijelenthetem, hogy ügyünk a balkáni egyezmény békepolitikájára, függetlenségére és egységére és ebben a tekintetben tökéletesen megértettük egymást a török külügyminiszterrel.

3. A balkáni egyezmény nem foglalja magában az összes balkáni államokat, de nem zár ki senkit sem és nem irányul senki ellen sem. A balkáni egyezmény kész arra, hogy befogadjon mindenkit, aki csatlakozik politikájához. Mi ingadozás nélkül követjük ezt a politikát, de viszont gyengesség nélkül és hajlandók vagyunk megerősíteni a név egyesült állam blokiát.

4. A balkáni egyezmény egységét úgy akar-

juk szolgálni, hogy Istanbuli központtal egy tanulmányozó és kutató intézetet állítunk fel, hogy állandóan tanulmányozhassuk a gazdasági, kulturális, földrajzi és politikai érdekeket, hogy ilyenképpen állandó kapcsolatot létesítsünk a balkáni államok között.

Gafencu külügyminiszter törökországi tárgyalásait a görög közvélemény is rendkívül nagy figyelemmel kísérte. Nemcsak az athéni, hanem a vidéki lapok is oldalakat szentelnek a látogatásnak és kiemelik, hogy a megbeszélések milyen szívélyes mederben folytak le. A görög lapoknak megállapításai szerint a balkáni egyezmény országainak összetartása sokban hozzájárult az általános béke biztosításához.

Kihallgatáson

a török köztársasági elnöknel

Yalova. (Rador.) Gafencu Grigore külügyminiszter ma délelőtt 10 órakor ideérkezett. Miután megpihent a Thermal szállóban, fél 12 órakor Ismet Inonü elnökkel jelent meg kihallgatáson, amelyen jelen volt Saracoglu török külügyminiszter is. A román külügyminisztert és a kíséretében lévő diplomatákat, akiket fél 1 órakor bemutatottak a köztársasági elnöknek, Ismet Inonü meghívta ebédre. A vendégek fél 3 óráig szívélyes hangulatban maradtak együtt. Dehután 3 órakor Gafencu külügyminiszter és kísérete, valamint Saracoglu török külügyminiszter és elnöki palota teraszára mentek, ahol a kormányzó és az állambiztonsági hivatal főnöke üdvözölték őket, a rendőrkirendeltség pedig tisztelgett előttük. A Dacia hajó fedél-

zetén elhagyta Yalovát és útját Görögország felé vette.

Gafencu román külügyminiszter törökországi látogatásával kapcsolatban szerdán a következő hivatalos közleményt adták ki:

Grigore Gafencu román külügyminiszter június 11-én hivatalos látogatás céljából Ankarába érkezett és ott tartózkodása alatt több ízben megbeszélést folytatott Refik Saydam török miniszterelnökkel és Sukru Saracioglu török külügyminiszterrel. A köztársasági elnök Yalovában tartózkodott és június 14-én ott fogadta kihallgatáson a román külügyminisztert. Ez a hivatalos látogatás ismét bebizonyította azt a mély és őszinte barátságot, amely a török és a román nemzetek között áll fenn, valamint azt a tartós, megingathatatlan kapcsolatot, amely a két országot egyesíti. Saracioglu török külügyminiszter és román vendége, — aki a Balkán Szövetség elnöke — közötti bizalomteljes megbeszélések eredményéből megállapítható együttes csatlakozásuk a Balkán Szövetség békepolitikájához. A két miniszter a Balkán Szövetségben eszközölt látják annak a testvéri és szolidaris egyesülésnek, amely nélkülözhetetlen kelléke a Balkán rendjének és az európai béke fenntartásának.

Bulgária ügye

A francia lapok igen nagy fontosságot tulajdonítanak annak a ténynek, hogy Gafencu román külügyminiszter a török külügyminiszterrel együttesen Bulgáriába látogatnak. Francia politikai körök ettől az úttól kedvező eredményt várnak. Azt hiszik, hogy a bolgár kormány, a nemzetközi helyzet mai állása mellett, bejuttatja, hogy helye a Balkán-szövetség oldalán van, annál is inkább, mert Bulgária, mint tényleges Balkán állam, oszakis ebben a szövetségben találhatja meg természetes elhelyezkedését.

Szófia: a Slova című újság vezércikkében emlékezik meg Gafencu román külügyminiszter látogatásáról és magasztalja a román külügyminiszter kimagasló diplomáciai képességét. Az újság meleg szavakban emlékezik meg a román-bolgár közeledésről.

Itt írjuk meg, hogy Kiossejvanoff bolgár miniszterelnök tegnap kihallgatáson fogadta Olaszország szófiái meghatalmazott miniszterét. A megbeszéléseknek széles politikai körökben nagy fontosságot tulajdonítanak.

Rómából jelentik: A bulgár kormányelnök szerdán fogadta a szófiái olasz követet. A Giornale d'Italia belgrádi munkatársának jelentése szerint a bulgár kormányelnök a közeljövőben Berlinbe utazik, hogy ott visszaadja Neurath báró látogatását, visszajövet pedig találkozik Czvetkovics jugoszláv miniszterelnökkel. A cikkíró szerint belgrádi politikai körökben nagy fontosságot tulajdonítanak a két miniszterelnök találkozásának, különös tekintettel a Balkán-politika további alakulására. Jugoszláv körökben rámutatnak arra, hogy Jugoszlávia és Bulgária között a viszony a legbarátságosabb.

Egy asszony bosszúja

Írta: BERNARD NABONNE.

Alig egy év óta voltak házasság Jeanne és Pierre Clusól, mikor az asszony már úgy találta: csalódott. Páris megrészegítette, elcsábította. Mi kor vidékről felköltözött, azt hitte, hogy nagy életet fog élni férjével, bárókról, estélyekről, ékszerokról, bundákról, autóról álmodott és Pierre mindebből semmit se tudott neki nyújtani. Pierre szegény volt és örült, hogy kis kétszobás lakásának bérére telj.

Jeanne megismert egy gazdag öregembert, aki beleszeretett és egyetlen vágya volt, hogy — mint mondotta — vagyont Jeanne költsesse. Jeanne még habozott, nem mintha attól tartott volna, hogy Pierre tulságosan szenvedne, ha elhagyná, hanem attól félt, hogy Pierre valamilyen erőszakos cselekedetre ragadtatja magát, hiszen annyira szerette. De az öregember türelmetlenkedett, Jeanne határozni kellett és határozott is. Követte a gazdag udvarlót.

Pierre egy nap egyedül találta magát. Pokolian szenvedett. Meg se kísérelte, hogy Jeanne után nyomozzon, ezse ágában se volt, hogy kárt tegyen benne: arra gondolt, hogy öngyilkos lesz, mert hiszen Jeanne mindene volt. Barátai beszéltek le róla. Mellette voltak és vigasztalták. Azt tanácsolták, utazzék el, lehetőleg messzire, lehetőleg hosszú időre: ha más környezetbe kerül, el fogja felejteni Jeanne-t.

És Pierre emlékezett rá, hogy egy évvel ezelőtt állhat ajánlott neki Közép-Afrikában. — Azonnal informálódott s megtudta, hogy az állás még mindig kapható. Haladéktalanul utrakelt te-
t és elfoglalta állását.

Japán blokád alatt a tiencsini engedményes területek

Anglia és Franciaország meg akarja védeni keletázsiai helyzetét

Londonból jelentik: A legújabb tiencsini jelentések szerint a városban óriási izgalommal várják a fejleményeket, amelyek

könnyen ui fordulatot adhatnak a kínai—Japán háborúnak.

Az engedményes területek felé vezető utakat drótkerítésekkel és spanyolvasokkal zárták el és a japán katonaság hadikészültségben van. Velük szemben állottak fel az angol katonák és rendőrök. A koncessziós területeken élő angolok családtagjaikat már biztonságba helyezték. Magára a területre csak három helyen lehet belépni, de itt is japán utlevelet kell felmutatni. Az élelmiszerek árai egy nap alatt 20 százalékkal emelkedtek. Attól tartanak, hogy kínai terroristák újabb merénylettekkel igyekeznek a helyzetet még súlyosabbá tenni.

Butler külügyi államtitkár az alsóház tegnapi ülésén nyilatkozott a tiencsini helyzetről és megállapította, hogy az meglehetősen komoly. A japánok négy kínai kiadását követelik, akik állítólag alaposan gyanúsíthatók egy japán szolgálatban álló magasrangú kínai tisztségviselő meggyilkolásával. A tiencsini angol hatóságok azért nem teljesítették a kívánságot, mert a

jegyzőkönyv adatai nem bizonyítják a négy kínai bűnösségét.

A tiencsini angol konzulátus ostrom alatt áll és a külföldiek tömegesen kérnek távozási engedélyt.

A tiencsini helyzettel kapcsolatban még a következőket jelentik: Tegnap hajnalban öt órakor a koncessziós területeket körülvevő dróttakadályokat feltették villanyosárammal. Gépfegyveres és rohamoszakos japán katonák vonultak fel a torlaszokhoz. A japán hadvezetőség falragaszok útján közölte, hogy a koncessziós területekre irányuló gyalogos- és járműforgalom szigorúan el van tiltva. A falragasz hét pontot jelöl meg, ahol megfelelő ellenőrzés mellett lehet közlekedni. A Dairen-rakpart a japánok ellenőrzése alatt áll, a nemzetközi hidat pedig teljesen elzárták drótsóvénnyel úgyhogy a közlekedés ezen a ponton teljesen lehetetlen. A japán parancsnokság kiáltványá hangsúlyozza, hogy a rendszabályokra azért volt szükség, mert

a koncessziós területeken mindent megsemmisít, hogy a kínai—japán háború kimenetele a kínaiaknak kedvezzen és a közlekedési tilalmat mindaddig nem vonják vissza, míg Anglia megfelelő biztosítékot nem nyújt, hogy sem közvetlenül, sem közvetve nem támogatja a kínaiakat.

A letartóztatott kínaiak kiadását követeli Japán

Arita japán külügyminiszter kijelentette a hírlapírók előtt, hogy Anglia és Franciaország mindent elkövetnek, hogy az árulásért letartóztatott kínaiakat vezetésbiztonság elé állítsák, azonban a japán kormány semmi esetre sem fogadhatja el ezt a megoldást. A tiencsini japán helyőrségparancsnok kijelentette, hogy addig nem szüntetik be a megtett intézkedéseket, míg nem lesz meg a biztosíték, hogy a háborúskodó ellenfelek egyikét sem részesítik előnyben a koncessziónt államok.

A feszült helyzetre való tekintettel az idegen nők és gyermekek eltávoztak Tiencsinnből.

Az angol külügyi hivatalban még a késő éjszakai órákban is teljes kivilágítás mellett serény munka folyt. Az egyes ügyosztályok állandó összeköttetésben tartottak fenn Tokióval, Tiencsinnel és Sanghaival.

Londonban attól tartanak, hogy a japánok a tiencsini esettel kapcsolatban valamennyi koncessziós területre kiterjesztik a zárlatot.

A tiencsini helyzetet Párisban is nagy aggodalommal szemlélik. Megállapítják, hogy a tiencsini helyzet Anglia és Franciaország egész keletázsiai pozíciójára kihatással lesz. Az „Epoque” sötéten látja a helyzetet. Az „Excelsior” szerint mindent el kell követni, hogy a távolkeleti helyzet tisztázódjon és a bizonytalanságot nem szabad sokáig fenntartani.

A „Nichi Nichi” című lap azt írja, hogy Japánnak kötelessége a tiencsini koncessziós területeket zár alá helyezni, mert Anglia a japánellenes terroristákat védelmezi és a Távolkeleten a telenlegi helyzetet akarja

továbbra is fenntartani. A „Miako” című lap szerint a japán intézkedéseknek az a céljuk, hogy Angliát és Franciaországot magatartásuk megváltoztatására kényszerítsék. Japán eddig elkerülte a surlódásokat, de a jelenlegi helyzetben szükséges volt az erőves közbelépés. A blokád azt jelenti, hogy Japán el van határozva az akció megkezdésére.

Az angol nagykövet tegnap délelőtt kihallgatáson jelent meg Arita külügyminiszternél, Hiranuma miniszterelnök hosszasan tárgyalt Aritával és Itagaki tábornok, hadügyminiszterrel. A Domei-ügynökség azt hiszi, hogy a három miniszter el van határozva, hogy kitart az új politika mellett, amelyek a koncessziós területek ellen irányulnak.

Letartóztatott egy cseh nő és egy csendőrt a kladnói gyilkosság ügyében

Páris. (Rador.) A Havas ügynökség jelent Prágából, hogy a német rendőrség letartóztatott egy cseh nőt, akiről azt gyanítják, hogy tetestársa a kladnói rendőrgyilkosnak.

Kladnóban letartóztatott egy csendőrt, aki ha nem is mindenesetű szerepel a törzsőrmester meggyilkolásában, de mindenesetre tudott a gyilkosságról.

Multak az évek. Pierre szenvedését munkával igyekezett enyhíteni. Napjait irodájában töltötte, még az ünnepeket is átdolgozta. S kettős haszna volt belőle: egyre ritkábban gondolt Jeanne-ra és munkásságát vállalatja egyre jobban méltányolta. Csakhamar igazgató lett, s vezetője az afrikai fióknak. Vagyont gyűjtött, amelyet ügyesen gyümölcsöztetett és egy nap mint dúsgazdag ember érkezett vissza Párisba.

Barátai ezután elmondották, amit tudtak Jeanneról. Jeanne hamarosan elköltötte vén udvarlóját vagyont, amely távolról se volt akkora, mint Jeanne remélte. Akkor otthagya és néhány kisebb filmszerepet sikerült szereznie. Hamarosan az is kiderült, hogy nincs tehetsége és akkor zülleni kezdett. Most már meg is látszik rajta az a viharos élet, amelyet folytatott, egyre furcsább és gyanúsabb társaságban látni.

— Még mindig visell a nevemet, — mondta Pierre — nem hagyhatom, hogy bemocskolja. Gondoskodni fogok róla.

És üzent az asszonynak, hogy látogassa meg. Az asszony másnap elment hozzá. Pierre megrendülten nézte. Az egykor imádtott arcon a züllött élet, a kicsapongás nyomai látszottak. Jeanne azt hitte, hatalma még a régi és azt hitte, sikerülni fog megszereznie azt a vagyont, amelyet Pierre Afrikából gyűjtött.

— Nekem köszönheted, hogy meggazdagodtál, — tréfálkozott — bizony Isten, nem látszik meg rajtad ez a tizenkét esztendő. Flatalabb vagy, mint valaha.

— Ide figyelj — felelt Pierre hidegen. — Ez a tizenkét év megkeményítette: — Ide figyelj. Vá sárolók számodra egy kis házat vidéken és kiutalok számodra egy járadékot. Egyetlen feltétel, hogy

be ne tedd többé a lábadat Párisba. Értetted?

— Meg vagy örülve! — kiáltott az asszony.

De Pierre hajthatatlan maradt, erre Jeanne könyörögni kezdett:

— Lehet, hogy gyerekeségeket, meggondolatlanságokat követtem el, de hidd el, sose szüntem meg téged szeretni. Gondolt meg, hogy voltaképpen még ma se váltunk el. Férj és feleség vagyunk.

— Gondolkozz ajánlatomon — felelt Pierre rendületlenül és felállt, hogy az asszonyt az ajtóhoz kísérje.

— Vigyázz! — fenyegetőzött az asszony, mikor elment — megkeserülök, hogy így bánssz velem!

Pierre megkönnyebbülten felleggett, mikor az asszonyt másnap bejelentették. Ugyátézik, mégis meggondolta magát és elfogadja ajánlatát.

— Szóval meggondoltad magad — fogadta az asszonyt.

— Nem — felelt Jeanne. — Azért jöttem, hogy elfoglaljam helyemet oldaladon, mint a feleséged.

Pierre szó nélkül felállt és kitérte az ajtót.

— Ne kényszeríts rá, hogy erőszakkal távoztassalak el — mondta.

Jeanne magánkülönül ugrott fel és mielőtt Pierre megmozdult volna, táskájából revolvert kapott elő és elsültötte. Egy pillanat múlva már berohant az inas, azután a rendőrség jött. Pierre csak megsebesült. Mikor Jeanne-t elvezették, az asszony tajtékozva sikoltozott:

— A felesége vagyok. Szegény volt. És most, hogy meggazdagodott, el akart hagyni! ...

Az Uralkodó jelenlétében vizrebocsátották az „Amiral Murgescu” aknarakó hajót

Az országban építették az új hajót

Galati. Különleges fénnel bocsátották vízre szerdán a galati-i kikötőben az első, Romániában készült aknarakó hajót, amelynek neve „Amiral Murgescu”. Murgescu, akiről a hajót elnevezték, 1888-tól 1901-ig a román tengeri haderő főparancsnoka volt. Az egész város és a kikötő zászlódszében várta a nagy eseményt.

A kikötőben tartózkodott a „Mircea” nevű iskolahajó, a „Regina Maria” és a „Regele Ferdinand” nevű torpedórombolók. Délelőtt 10 órakor különvonaton érkezett a galati-i állomásra az Uralkodó, akit a pályaudvaron Calinescu Armand miniszterelnök, Teodorescu Paul tábornok, légügyi és tengerészeti miniszter, Titeanu Eugen sajtóminiszter, Giurescu királyi helytartó és más előkelőségek fogadtak. Gruescu tábornok, helyőrségi parancsnok jelentést tett az uralkodónak, majd Galati város polgármestere a tradicionális sőt és kenyeret nyújtotta át az uralkodónak. Ófelsége ezután ellépett a kivonult díszszá-

zad előtt, ezt követően gépkocsiba szállott és a kikötőbe hajtatott.

Az utvonalon összegyűlt tömeg lelkesen éljenezte az uralkodót, akit a kikötőben a két torpedóromboló, négy dunai monitor, valamint a „Mircea” iskolahajó az előírt üdvözléssel fogadott. Cosma püspök istentiszteletet celebrált, aminek végzetével Teodorescu Paul tengerészeti és légügyi miniszter beszéd keretében felolvasta a hajókeresztelés okmányát, majd az uralkodó a szokásos szertartások kíséretében megkeresztelte az új hajót és megadta a jelt a hajó vizrebocsátására.

Az uralkodó megtekintette a galati-i hajógyárban építés alatt álló hajókat, majd a Mircea fedélzetére szállott, ahol a tengeri haderők főparancsnoka üdvözölte. A hajó fedélzetéről a király szemlét tartott az elvonuló tengeri egységeket. Az ünnepség befejezése után a „Regele Carol II.” fedélzetén dezsóné következett, utána az uralkodó visszatért a fővárosba.

Iorga lemondott a szenátus elnökségéről

A szenátorok többsége leszavazta az új házszabálytervezetet

Bucurestiből jelentik: Az Aradi Közlöny legutóbbi számában tudósítást adtunk a Rador jelentése alapján a szenátus keddi ülésének elejéről, melyen az új házszabályokat tárgyalták IORGA Nicolae professzor szenátusi elnök vezetésével. Mint ismeretes az elnök Iorga szavazásra tette föl a kérdést, hogy elfogadják-e az új házszabály-tervezetet, mire a szenátorok titkos szavazással leszavazták.

Amikor a szavazatokat összeszámlálták, kiderült, hogy a házszabályzat elfogadása mellett 49 szenátor szavazott, ellene azonban 88. A szenátus tehát a házszabályzat tervezetét elvetette. Iorga Nicolae elnök az eredmény kihirdetése után azonnal szólásra emelkedett, bejelentette lemondását és ezt a lépését a következőkkel indokolta meg:

— Az a körülmény, hogy a szenátor urak visszautasították azt a házszabályzatot, amelynek elkészítésénél én is közreműködtem, azt jelenti, hogy nem abban az irányban kívánják az ügyeket vezetni, amely irányt én székfoglalómban kijelöltem és amely irányelvek politikai életem alapját képezik. Kérem fogadják el visszavonhatatlan lemondásomat és kérem válasszanak másik elnököt. Több szerencsét kívánok úgy neki, mint Önöknek, nehogy a megkezdett munka veszélyeztetve legyen.

Ezzel Iorga Nicolae elhagyta a szónoki emelvényt, majd az ülésteremből is távozott.

Periteanu szenátor javasolta, hogy a szenátus válassza meg korelnöknek Cuza tanárt. Cuza tanár el is foglalta az elnöki széket és köszönetet mondott a szenátusnak személye irányában megnyilvánult bizalmáért. Bejelentette, hogy a szenátus legközelebbi ülése csütörtökön délután 4 órakor lesz, amikor megválasztják az új elnököt.

Az ülés lefolyása

Az ülés részleteiről a következőket jelentik: A szenátus keddi ülése délután negyed 5 órakor Iorga Nicolae elnökletével nyílt meg. A miniszterek részére fenntartott helyeken Calinescu Armand miniszterelnök, Iamandi Victor igazságügyminiszter, Ghelmegeanu közlekedésügyi miniszter, Zigre Nicolae dr. kultuszminiszter, Dragomir Silviu dr. kisebbségügyi miniszter és Ion Marin Sadoveanu államtitkár foglaltak helyet. Az elnök kivette az esküt azoktól a szenátoroktól, akik az első ülésen nem voltak jelen, majd áttértek a napirendre. Ion I. Nistor felolvasta a szenátus új szabályzatát, amelynek vitáján C. Dimitru, C. Braescu és Stefan Ioan szólaltak fel. A szabályzat-tervezet vitájánál az 1—4-ig terjedő pontokat a szenátus megszavazta. Az ötödik szakaszánál, amely arra vonatkozik, hogy a parlament tördőjét, vagyis tisztikarát az egész törvényho-

zás tartamára válasszák meg.

heves vita fellődött ki egyrészt C. Stoicescu, I. Miculescu és C. Braescu, másrészt pedig Iorga Nicolae és Ion I. Nistor között.

Miután előbbieket a ház-szabályzat régi szakaszainak alkalmazását követelték. Nicolae Iorga szenátusi elnök közbelépésére

A pápa által összehívandó világbéke-értekezletet javasolt Horthy magyar kormányzó

Megnyílt az új magyar országgyűlés

Budapest. Horthy Miklós magyar kormányzó szerdán délben ünnepélyes keretek között nyitotta meg az új országgyűlést. A magyar törvényhozás tagjai háromnegyed tizenkét órakor a magyar parlament kupolatermében gyűltek össze. Horthy kormányzó pontosan tizenkét órakor érkezett meg kíséretével a parlament elé, majd ünnepélyes formák között a képviselők és felsőházi tagok lelkes éljenezése mellett bevonult a kupolaterembe, ahol elmondta beszédét, amely után kíséretével együtt visszatért a királyi várba.

Horthy Miklós beszédében többek között rámutatott arra, hogy milyen súlyos feladat vár a képviselőkre és a felsőházi tagokra. A magyar alkotmányos munkaprogramot a következőkben vállalta:

— Egység és munka befelé, önállóság kifejezése és a szociális kérdések megoldása.

— Hűséggel kitartunk barátaink mellett — mondotta Horthy Miklós kormányzó. — Hálával tartozunk Olaszországnak, mint amely állam támogatott bennünket nehéz napjainkban. A régi fegyverbarátság fűz bennünket Németországhoz. Mint eddig, úgy a jövőben is változatlanul fennáll Lengyelország iránti barátságunk, amely állammal most közös határt kaptunk.

Igyekszünk szomszédainkkal a baráti jóviszonyt kifejelesteni.

— Mindent elkövetünk, hogy Jugoszláviával baráti viszonyt tarthassunk fenn. A leszereelési kudarc után fegyverkezési láz kerítette hatalmába Európát.

Gyorsan akar leburnulni?
Használjon
NIVEA

az új javaslat szerinti szabályzatot karfelemeléssel megszavazták, miközben egyesek élénken tiltakoztak.

Iorga Nicolae újabb közbelépésére I. Nistor folytatta a további szakaszok felolvasását, amelyeket kisebb módosítással megszavaztak. Ezután tértek rá az új tervezet teljes szavazására és több szenátor közbenjárására a szavazást titkosan eszközölték. Az így módon adódott eredmény a következő:

Szavazott:	139
Igennel szavazott:	49
Nemmel szavazott:	88
Megsemmisítettek:	2

A szavazás következtében a ház-szabályzat-tervezetet nem fogadta el a szenátus.

Iorga Nicolae emelkedett ezután szólásra és kijelentette, hogy a szabályzat-tervezet visszautasítását, amelynek szerkesztésében személyesen közreműködött úgy veszi, mintha a szenátorok nem kívánják további elnöklését. Kérte a szenátust, fogadják el visszavonhatatlanul lemondását és válasszon a szenátus más elnököt. Periteanu Grigore javasolta ezután, hogy az új elnök végleges kijelöléséig nevezzék ki, vagy válasszák meg A. C. Cuzát a szenátus elnökévé. Cuza tanár ezután elfoglalta az elnöki széket és közölte, hogy a szenátus következő ülését csütörtökön, június 15-én délután 4 órakor tartja meg, amikor is az új elnök megválasztására kerül sor.

? MOZI (volt Scala) Telefon: 20-10.
Ma premier!
Di nyertes franc a filmre mek!
„Szajnaparti szerelem”
Viviane Romance és Jean Gabin
5. 7.15, 9.30

„Urania” Tel.: 12-52. 5. 7.15, 9.30
SONJA HENIE „Tünemény”
című világsikerű elkaprattat: és felbűlt!

Nagy römiverseny csütörtökön a DACIA-étteremben szenzációs díjakkal!

A magyar egyházak közbenjárása az általuk fenntartott földművesiskolák érdekében

A földművelésügyi miniszter figyelembe veszi a kívánságokat

Kolozsvárról jelenti távbeszélőn az Aradi Közlöny tudósítója: Az EMGE kolozsvári székházában dr. Szász Pál szenátor, az EMGE elnöke megbeszélést tartott a magyar földműves iskolák vezetőivel, Szász Pál dr. szenátor, mint a református egyház képviselője, Kovács Károly dr. képviselő a római katolikus egyház és dr. Mikó Imre, az unitárius egyház részéről vettek részt a megbeszéléseken, amelynek eredményeképpen eljártak Cornateanu földművelésügyi miniszternél és Parascu vezérigazgatónál, aki a földművelésügyi minisztérium szakoktatásügyi ügyeinek vezetője.

A magyar egyházak képviselői kérték, hogy egyházaik földműves iskolái megmaradassanak az eddigi keretek között és az 1938. december 1-én életbeléptetett törvény értelmében ne kelljen átalakulniok. A magyar egyházak képviselői részletesen ismertették az egyházaik által fenntartott földműves iskolák működését és a földművelésügyi miniszter figyelmesen meghallgatta az elmondottakat, majd kijelentette, hogy az említett törvény előkészületben levő reformjának tárgyalása során figyelembe veszik a magyar egyházak előterjesztését.

Az angol konzervatív nők a korbácsbüntetés fenntartása mellett szavaztak

Legalább a szekszuális bűncselekmények esetében kérik a testi fenyíték fenntartását

Izgalmas hangulatban folyt le az elmúlt héten az angol konzervatív párt nőszövetségének rendes évi közgyűlése. A kongresszus nagy elhatározások jegyében ült össze és annak tanácskozásait egész Anglia élénk figyelemmel kísérte, annál is inkább, mert a kongresszus

határozottan állást foglalt az ellen, hogy Angliában megszüntessék a veréssel való büntetést.

Lady Baldwin azt javasolta a kongresszusnak, hogy foglaljon állást a belügyminisztérium azon tervezete ellen, amely hatályon kívül akarja helyezni a testi fenyíték rendszerét. A kongresszus tagjai elfogadták lady Baldwin javaslatát és ezzel a már halottnak hitt „Cat”, a híres „kilencfarkú macska”, a kilencágú korbács körül új viták sora indult.

A „kilencfarkú macska” alatt olyan korbácsot értenek, amelynek 45 centiméter hosszú nyele van és a nyélről kilenc, egyenként fél centiméter széles és hatvanhat centiméter hosszú szíj függ alá, amely golyóban végződik. Feltalálójának neve ismeretlen a történelem előtt, de maga a találmány nagy elterjedtségnek örvendett két országban: Oroszországban és Angliában. Oroszországban a kozákok használták a „nagaika” néven, Angliában pedig kizárólag a hadsereg használta. Különösen az angol tengerészetben terjedt el ez a büntetési eszköz. A történelem tanúsága szerint ez a kilencágú korbács alkalmas volt arra, hogy fegyelemre szoktassa a hajókra került különböző kalandorokat.

Azokban az években, amikor a „Lázadás a Bounthy”-n című filmet Angliában bemutatták, egyes érzékeny angolok tiltakoztak a filmet bemutató büntetési eszköz ellen s azt követelték, hogy a visszatérítő jeleneteket távolítsák el a filmből. Ekkor felvilágosították őket, hogy a filmen meglevenedett jelenetek tökéletesen fedik a történelmi igazságot. Közöttük ekkor az 1880. évi tengerészeti szabályzatot, amely határozottan leszögezi, hogy

semmilyen büntetés sem tekinthető elég súlyosnak, ha azt a hajó-fegyelem hízosttása érdekében fogatosítják.

Hasonló véleményen volt Viktória királynő is. Határozottan ellenállt annak a hetvenes években megindult mozgalomnak, hogy a hadseregben és a tengerészetben szüntessék meg a veréssel való büntetést. Megdöbbenéssel és felháborodással vette tudomásul, hogy az alsóház és a lordok háza határozott akarata ellenére megszavazta az említett törvényjavaslatot. Ennek alapján 1881-ben az angol hadseregben és 1882-ben az angol tengerészetben megszűnt a testi fenyítés.

Ezek az intézkedések azonban csak a katonai büntetésekre vonatkoztak, a polgári büntető-törvénykönyvben változatlanul megmaradt a testi fenyítés rendszere. Általában husz ütésnél többre senkit sem ítélnék, de a kilencágú korbácsal való büntetés oly súlyos, hogy négy ütés után rendszerint az orvos lép közbe és a büntetés felfüggesztését javasolja.

A közelmúltban úgy az alsóház, mint a lordok háza

megszavazta azt a törvényt, amelynek értelmében a polgári büntető-törvénykönyvből is törlik a testi fenyítést.

Az angol konzervatív nők most ennek az intézkedésnek hatályon kívül való helyezését kérik. Lady Baldwin, a volt angol miniszterelnök felesége kijelentette, hogy az angol nők hozzájárulnak ahhoz, hogy bizonyos bűncselekmények esetében a kilencágú korbácsot ne alkalmazzák, azonban

kitartanak a végletekig amellett, hogy olyan esetekben, amikor nők elleni erőszakról, vagy más szekszuális bűncselekményekről van szó, továbbra is érvényben maradjon a bűnösökkel szemben a korbácsbüntetés.

Megérkezett az új típusú motoros kerékpár és mégsem motorkerékpár, Aradon bemutatja

Veres László Bul. Reg. Ferdinand 47. TELEFON: 27-56.

Ítéletet hozott a kolozsvári hadbíróóság Vécsey Eszter bárónő ügyében

Tizezer lei büntetésre ítélték a bárónőt

Kolozsvárról jelenti az Aradi Közlöny tudósítója: Érdekes pert tárgyalt a kolozsvári katonai törvényszék: Vécsey Eszter bárónő, 76 esztendő, Erdély-szerte ismert szatmári földbirtokosnő került a bíróság elé államellenes izgatás és kémkedés vádjával terhelt. Vécsey Eszter bárónő a közelmúltban történt katonai intézkedés idején levelet írt Magyarországon élő bátyjához, Vécsey Miklós báróhoz és a levélben beszámolt a Szatmáron történt intézkedésekről. A levelet a nagyváradi levélcenzura felbontotta és annak tartalma miatt eljárást indított az idős bárónő ellen.

A hadbíróági tárgyaláson Vécsey Eszter bárónő

azzal védekezett, hogy nem akart kémkedni, nem állott szándékában az állam elleni izgatás, hanem csak annyit írt a levélben, amennyit az ablakon keresztül látott. Popescu Ilariu dr. védő hivatkozott a vádlott előrehaladott korára, hangsúlyozta, hogy nem valószínű a kémkedési szándék fennforgása, hiszen egy 76 éves nőnél az ilyesmi egészen más elbírálás alá esik, mint más esetekben. A védő az enyhítő körülmények figyelembevételét és enyhe ítéletet kért.

A bíróság végül is 10 ezer lei pénzbüntetésre és kétezer lei perköltség viselésére ítélte Vécsey Eszter bárónőt.

Százötvenmillió leit fizet

az angol tengernagyi hivatal a hajóstársaságnak az uszó palotáért, amely hazaviszi az angol királyi párt

A Canadian Pacific hajóstársaság „Empress of Britain” nevű óriáshajója Quebecbe indult, hogy az angol királyi párt visszavigye Angliába. A hajón ezer munkás dolgozott, hogy azt uszó palotává alakítsák át. Egy bárónyszövőgyár munkásai pünkösdi szabadságukról mondtak le, hogy elkészítsék azt a hatszáz méter hosszú futószőnyeget, amely az uralkodópár lakosztályait díszíti. VI. György és Erzsébet királyné részére külön-külön fényesberendezésű hálószobát, fürdőszobát, öltözőt, irodát, szalont és üveges verandát rendeztek be. A szalon és az üveges veranda egyetlen rózsakert. A hajó könyvtárából udvari szalon

lett a királyné és udvarhölgyei részére. Az óriási ebédlőből cédrusfatáblákkal kis udvari ebédlőt rekesztettek el. Minden íróasztalon telefon áll és ezen át az uralkodópár bárholnan beszélhet az angol birodalom bármely pontjával.

A tengernagyi hivatal százötvenmillió leit fizet a hajóért a hajóstársaságnak. Az angol uralkodópár a tizenöt napos kanadai látogatás alatt ötezer kilométert tett meg, huszonhárom várost látogatott meg, kilencvenhét ünnepségen vett részt és több mint tizenötezer kanadai előkelőséggel fogott kezet.

CORSO:

A legrészebb és legmulatságosabb francia vigjáték:

3, 5, 7.15, 9.30

„Egy mozgalmas éjszaka”

Főszerepben: **Sacha Guitry**

ONC HIRADO a teljes május 10-iki Bucuresti-i ünnepségekről.

Mihai nagyvaida erdélyi tanulmányútja

Bucurestiből jelentik: A „Romania” jelentése szerint Mihai nagyvaida tanárai és osztálytársai kíséretében Naszód, Máramaros, Borsa, Vatra Dornei, Baia, Suceava, Ipotesti, Mircesti, Hume-lauti, Marea Neamt, Bicar, Gheorgheni, Brassó, Bucuresti utvonalon tanulmányútra indult. Mihai nagyvaida most végezte a liceum VII. osztályát és a következő kérdéseket tanulmányozza: a máramarosi népelet és román falvak lelkesége; Moldova alapításának történelmi folyamata, lehetőségek, a román nép munkaformái, a román föld jellegzetes vonásai, Cosbuc, Eminescu, Alexandri és Creanga emléke.

Fejfájás, migrén, hűlés - eseteiben

ANTINEVRALGIC

JAWOL

3 tablettát tartalmazó doboz - Lej 9

KAPHATÓI GYÓGYSZERTÁRAKBAN ÉS DROGÉRIÁKBAN

MOSZKVA ÉS VARSO

„Lengyelország nem akar Európa csendőre lenni!”

Párisnak és Londonnak már évekkal ezelőtt az volt a véleménye, hogy a korridor miatt nem érdemes egyetlen francia katona vérét sem ontani...

Köztudomású, hogy Moszkva és Varsó között javult a viszony az utóbbi időben. A jóviszony akkor szakadt meg teljesen, amikor megszületett az új Lengyelország, amelynek történelme egy orosz-lengyel háborúval kezdődött. A legutóbbi két évtizedben mindössze két ízben

volt kielégítő a viszony a két állam között. Az első barátság mindössze két hónapig tartott, a második pedig két évig. A lengyel-szovjet „barátság” e két periódusa érthetővé teszi mindenki számára a Moszkva és Varsó közötti legújabb helyzet alakulását.

Pilsudsky kardcsapás nélkül tette naggyá Lengyelországot...

A Szovjet 1918-ban, az új Lengyelország megalapítása után ajánlatot tett a lengyel kormányának a két állam közötti diplomáciai kapcsolatok felvételére. Ezt az ajánlatot Pilsudsky marsall visszautasította. Pilsudskynak az volt a terve, hogy éket ver a fehér oroszok és Moszkva, valamint Ukrajna és Moszkva közé. Ezt a tervet 1919-ben akarta volna végrehajtani Pilsudsky, mikor a szovjet csapatok északon és délen, valamint a Távolkeleten a legelkeseredettebb küzdelmet folytatták Denikin és Kolcsak fehér-orosz tábornokok ellen. E harcoknál a során Lengyelország egyetlen kardcsapás nélkül igen nagy területekre tette rá a kezét Fehér-Oroszországban és Ukrajnában.

1919. júliusában Pilsudsky „megnyitott” és az orosz területen előnyomuló lengyel csapatokat megállította, hogy lélegzetet vegyenek, mielőtt végleges csapást mérnének a szovjet csapatokra. Pilsudskynak az volt a terve, hogy döntő küzdelmet indít a bolsevikok ellen és ki gondolta volna, hogy ezekben a legkritikusabb időkben jön létre titkos szerződés Moszkva és Varsó között.

Az 1919. évi orosz-lengyel szerződés

1919. tavaszán, miközben a lengyel csapatok folytatták előnyomulásukat Kelet felé, Denikin mért vereséget a szovjet csapatokra. Denikin csapatai délről próbálták bekeríteni a szovjet hadsereget, miközben Pilsudsky serege északról közele-

gett. A lengyeleknek egy rajtaütésszerű támadása Mosyr közelében végzetes lehetett volna a vörös hadseregre, ezen a győzelmen azonban egyedül és kizárólag Denikin keresett volna. Tudta ezt jól Pilsudsky és ezért maradt el a támadás, mert egy esetleges „fehér”-győzelem esetén Denikin nem támogatta volna Lengyelország nagyhatalmi törekvéseit.

Pilsudsky tehát a bolsevikokat támogatta azt a hadsereget, amellyel maga is harcban állott, noha tisztában volt azzal, hogy Denikin veresége esetén Lengyelország végül is szembe találja magát

A varsói szovjetkövet meggyilkolása és az elutasított megnemtamadási szerződés

Tizenkét évvel később került sor ismét Varsó és Moszkva találkozására, amely kevésbé drámai volt, mint az azt megelőző, de nem kevésbé jellegzetes. 1922. után Varsó és Moszkva között „normális” volt a viszony, noha mindkét fél tisztában volt egymás szándékaival. A varsói szovjet követ meggyilkolása és a szovjet által felajánlott megnemtamadási szerződés elutasítása a lengyel kormány részéről, kellőképpen mutatják, hogy milyen volt a viszony a két állam között ebben az időben. Az európai közvélemény már megszokta a gondolatot, hogy Moszkva és Varsó között végleg megszakadt az összeköttetés és hogy annak újból való felvételére aligha kerülhet sor.

1931. őszén azonban Németország erős propagandát kezdett a korridor kérdésében. Németország kormányai a gazdasági krízis következtében kényszerülve voltak külpolitikai „sikereket” felmutatni és Brüning, Papen és Schleicher, a korridor kérdésében éles lengyel-ellenes magatartást tanúsítottak. Ezekben az időkben angol politikusok, nemkülönben a franciák is azonosították magukat azzal a német véleményvel — és ezt vallották a nársai szélsőbaloldali lapok is — hogy a korridor kérdése miatt nem érdemes feláldozni egyetlen francia katona életét sem.

A nyugati nagyhatalmak ilyen állásfoglalása folytán Varsó rögtön revideálta a Szovjettel szembeni magatartását. A lengyel-orosz megnemtamadási egyezmény, amelyet Varsó amaviszor elutasított, egyszeriből sürgőssé, halaszthatatlanná vált és viharos gyorsasággal meg is kötötték.

A lengyel lapok anti-szovjet propagandáját egy Moszkva-barát propaganda váltotta fel.

Radek varsói utazása

Ezután Radek baráti látogatást tett Varsóban és Miedzinszky a hivatalos „Gazeta Polska” főszerkesztője Moszkvába utazott, hogy a két ál-

Oroszországgal. Ilyen furcsa körülmények között jött létre az 1919. évi orosz-lengyel titkos szerződés, amelynek megkötésére Pilsudsky marsall Börner kapitányt küldte le Moszkvába.

„Lengyelország nem akar Európa csendőre lenni!”

Börner kapitány Moszkvában közölte a szovjet-kormányval, hogy Oroszországnak nem kell tartania lengyel támadástól Mosyr közelében, mert a lengyel csapatok megszüntetik előnyomulásukat. Az oroszok tehát a legnagyobb csendben visszavonták csapataikat Mosyr vidékéről és a Denikin ellen harcoló csapatokat erősítették meg.

Börner kapitány Pilsudsky titkos üzenetét Marhelevsky utján juttatta el Leninhez, hozzá téve a kapott utasításokhoz híven, a következő történelmi szavakat: „Lengyelország nem akar Európa csendőre lenni és csak saját érdekeit akarja megvédeni.” A lengyel kormányt mindenkor csak a lengyel nemzeti érdekek vezérik, már pedig Denikin megsegítése nem egyezik, sőt inkább ellenkezik a lengyel érdekekkel. Lengyelország egyébként tudatában van annak, hogy egy lengyel támadás Mosyr vidékén minden kétséget kizáróan nagy vereséget jelentene — Denikin számára és ehhez meg volnának Lengyelországnak megfelelő hadtestei a poléziai fronton. Lengyelország mégsem teszi ezt meg és nem segít Denikint a szovietek ellen.

Valóban a lengyel hadsereg lábhoz tett fegyverrel várt és Pilsudsky marsall elégtétellel szemlélte Denikin vereségét.

Csak Denikin végleges leveretése után, 1920-ban indította meg hadjáratát Kiew ellen.

lam közötti jóviszony alapjait megerősítsék. Ezekben a hetekben a lengyel-orosz viszony a legrőzsásabb volt.

1933. májusában azonban Hitler kancellár közölte Varsóval, hogy kész megnemtamadási egyezményt kötni Lengyelországgal és ennek megkötéséig utat nyit a lengyel-ellenes propagandának. Lengyelország elfogadta a javaslatot és megkezdte új külpolitikáját, amely kezdetben igen nagy reményekkel kecsegtetett. Ennek a külpolitikának volt az irányítója Beck ezredes. Négy éven át folytatta Beck ismert politikáját, amely 1939. márciusában kudarcot szenvedett. (r.)

A magyar közbirtokosságok ügye a kormány előtt

Bucurestiből jelentik: Dr. Szász Pál szenátor dr. Mikó Imrével, a magyar parlamenti csoport titkárával felkereste Grozescu földművelésügyi vezérigazgatót, akivel a közbirtokossági kérdést behatóan megtárgyalták. A kormány ugyanis rövidesen új erdőtervényt akar életbeléptetni. Dr. Szász Pál kérésére Cornăţeanu földművelésügyi miniszter a napokban fogadja a magyar parlamenti csoport küldöttségét, s ez alkalommal fogják részletesen előterjeszteni a közbirtokosságok jogos előterjesztéseit.

A magyar parlamenti csoport címe: Cluj-Kolozsvár, Str. Bratianu No. 3. Telefon: 32-51. Sürgős és Bucurestivel kapcsolatos ügyekben a című dr. Mikó Imre, Bucuresti, Calea Victoriei 128-A. Telefon: 458-24. Természetes, hogy minden helyi eljárást igénylő ügyben közvetlenül a magyar parlamentekhez kell fordulni.

Megnyitlak

CARMEN-SYLVÁN
az O.R.T. VILLÁK

Szobaelőjegyzések:

ORT. Organizația Română de Turism s. a. r.
utazási irodánál:

ARAD, Str. Maresal Averescu 2.
BUCURESTI, Cal. Victoriei 70., Et. I.,
valamint az ORT. villáknál CARMEN-SYLVÁN.

ARADI KOZLONY

Telefon: 11-51. Sürgőnyim: KOZLONY

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
ARAD, Bul. Reg. Maria No. 19.

Előfizetési áraink:

Egész évre... 840 lei // Negyedévre 210 lei
Félévre... 420 // Egy hónapra 70

Józseffelől

A bukovinai Józseffelől, amely az elmúlt hónapban a lángok martaléka lett, üszkös romokban várja a feltámadást... A virágzó faluban több mint száz telek, köztük 82 magyar hátlék égett porrá és több mint fél-ezer földdel küzködő embertársunk, ebből pontosan 455 testvérünk vált halálátalanná.

A leégett Józseffelől lakóinak felszélyezése az állam illetékes hatóságai mellett és azon felül minde- nekülött az ország lakosságának erkölcsi kötelessége.

Bizonyos, hogy az állam a tűzvészektől sújtott állampolgáraival szemben teljesíti a kötelességét. A megindult felszélyező mozgalomból ítélve hisszük: a tűzvész sújtott székely-magyarai szemben a romániai magyar társadalom teljesíti majd a testvériség parancsára a maga kötelességét.

A kötelesség parancsa ez: a kenyér és ruha nélkül maradt székely-magyarokat kenyérrrel és ruhával kell ellátni, elpusztult szerszámaik és felszerelések helyett újat adni kezükbe és hajlék alá juttatni a halálátalannokat. Téli-időre nem szabad Józseffelől egyetlen éhező, lázó, köldülő és halálátalann magyarnak maradnia!

A magyar társadalomnak segítő munkája két részből áll:

1. Megszerezni a segítséghez és nyújtáshoz való anyagi fedezetet. 2. A segítség és nyújtás tényleges munkáját megfelelően, szakszerűen és becsületesen végrehajtani.

A két részből álló munka első részét. — az eddigi tapasztalatok alapján ítélve — társadalmunk minden rétege és osztálya a legkisebb egységig szívvel és örömmel vállalja: mindenki szívesen ad, mégha csak egy téglával is. Az adakozási kedv ne legyen csak gyors lelkesedés szalmalángja! — mindenki öntudatosan vállalja az áldozatot, mert egy magyar falu épül újjá a romokból.

A segítőmunka második részére is megkezdődött a szervezkedés: az újépítés tervét és költségvetését is elkészítették. Így most már a magyar társadalom egységes és lelkes megmozdulására van szükség, hogy az elpusztult székely-magyar falu romjain új tüzehelyek épüljenek...

Az EMGE aradi és megyei tagozata körében is megindult a gyűjtés a leégett Józseffelől uir, való felépítésére. A gyűjtőlistát elsőnek Takács Miklós írta alá 5000 leiel, majd utána következtek: Purzsa László 2500, Kintzák János 2000, Czárán Viktor 1000, báró Andrányi Károlyné 1000, Arad-Csanádi Gazdasági Takarékpénztár 1000, dr. Orosz Lajos 1000, dr. Széll Lajos 500 leiel adományaikkal.

Az elmúlt nap folyamán az alábbi nemeslelkű pénzadományokat juttatták el az Aradi Közlönyhöz. Továbbítás végett:

„Ismeretlen gyűjtő“	—	—	1583 lei
Rosenzweig János	—	—	100 lei
Maros Gabriella	—	—	50 lei
R. M.	—	—	20 lei

— ROMÁN—AMERIKAI PÉNZÜGYI TÁRGYALÁSOK. Washingtonból jelentik: Az Egyesült-Államok külügyminisztere nyilvánosságra hozta a Romániával való legvékékváltást, amely szerint Románia javaslatot tett a háborús adósságok rendezésére. Az amerikai külügyminiszterium válaszevzvéke szerint a háborús adósságok rendezésének kérdése nem hozható kapcsolatba a kereskedelmi kapcsolatok kibővítésének óhajával.

— Eden Párisban. Párisból jelentik: Eden volt angol külügyminiszter szerdán délelőtti repülőgépen megérkezett a le bourgeti repülőterre.

— Újabb kérdések Schuschnigg körül. Bécsből jelentik: Schuschnigg volt osztrák kancellár sorsa aggodalommal tölti el feleségét és barátait. A volt kancellár már négy hete semmilyen életjelet nem adott magáról. Felesége eddig engedélyt kapott arra, hogy hetenként egyszer meglátogassa férjét. Négy hét óta feleség látogatási engedély iránti kérését következetesen visszautasítják. Az illetékes hatóságok Schuschnigg állapotára vonatkozólag minden felvilágosítást megtagadnak.

— Elfoglalta állomáshelyét a spanyolországi új magyar követ. Madridból jelentik: Andorka Rudolf, Magyarország spanyolországi követe hétfőn mutatta be megbízólevelét Franco tábornoknak.

— Leégett Móravka Ostrava zsidó temploma. Moravská Ostrava. Az elmúlt éjszaka a város legnagyobb zsinagógája és a mellette épült zsidó kulturház kigyulladt és teljesen leégett.

— TABORNOKI RANGRA EMELIK LINDBERGHET. Newyork. A légügyi miniszterium hamarosan nyilvánosságra hozza azt a törvényrendeletet, mellyel tábornoki rangra emelik Lindberghet, a világhírű repülő. Az Amerikába visszatért Lindbergh már át is vette régi helyét a hadseregben. Valószínű, hogy tábornokká történt előléptetése után Lindberghet az amerikai légügyek főparancsnokává nevezik ki.

— A Georgia-kendergyár tüzveszedelme. Eddig ismeretlen okokból kigyulladt a szilágymegyei Bőrvény községben levő Georgia-kendergyár, amely a megye egyik legjelentősebb iparvállalata. A lángok rohamosan elharapítottak a csakhamar az egész épület lángokban állott. Nagykárolyból délután fél 3 órakor vonultak ki a tűzoltók a helyszínre. Az esti órákban kapott jelentések szerint a tüzet még nem sikerült eloltani.

— Esküvő. Szerda délelőtti 11 órakor ment végbe az aradi nyugati szertartású izraelita hitközség tanácstermében Gartner Elza ismert aradi mozgásművészeti és zenetanárnő egyházi esküvője a szintén városzerte ismert Bán György bankfőtisztviselővel. Az esketési szertartásnál Lakatos Aladár, az Aradi Általános Takarékpénztár igazgatója és Müller Viktor kereskedő voltak a tanúk. Vágvölgyi Lajos dr. főrabbi szép beszéd kíséretében végezte el az egyházi esketési szertartását, ami után a termet zsufolásig megtöltötte rokonok, jóbarátok és ismerősök szerencsekívánataikkal halmozták el a fiatal házaspárt és a szülőket.

„Victor Emanuel káplár — hiányzik“

Algiréből jelentik: A napokban egy magaszrangú francia tiszti közlekedése folytán érdekes apróság került napvilágra, amiről elegendő nemigen tudott a nagy nyilvánosság. Az olasz király és császár ugyan is még mai nap is tiszteletbeli káplárja az 1. zúvvezred első komániájának. Rendszerint névsorolvasáskor szabályszerűen szólítják mindig Victor Emánuel „káplár“-t is. Rendszeren egy másik káplár jelenkezik helyette a következő szavakkal: „Victor Emánuel káplár szolgálati ügyekben külföldön tartózkodik; én jelentkezem helyette!“

— Megsértette a tanárát — háromhavi fogház. Kolozsvárról jelentik: Érdekes ügyet tárgyalt a kolozsvári járásbíró. Popescu Constantin nyolcadikos kereskedelmista még a múlt évben az osztályvizsgán becsületsértő kijelentésekkel illette Vasile Metedincu tanárát, aki feljelentette a diákot. A járásbíró Popescut 3 havi fogházra, 2000 lei pénzbírságra és 1 leu erkölcsi kártérítésre ítélte. Az elítélt fellebbezett.

Hatóságilag engedélyezett vegkiárusítás!

A raktáron levő árukat beszerzési áron alul is kiárusítom.

I. Grünberger Arad, Bul. Reg. Maria 12.

— FINN HATÁRŐRÖK LELŐTTEK EGY OROSZ REPÜLŐGÉPET. Stockholmból jelentik: Az Aftenbladet jelentése szerint Iukola finn határváros környékén orosz repülőgépek jelentek meg a finn terület fölött. A finn határőrök rálőttek a gépekre és látták, hogy egyik repülőgép letelez zuhan. Valószínűnek tartják hogy a pilótának sikerült orosz területen leszállania, mert a finn területen nem találták meg a gépet.

Turisták

— És mondd, miért költöztél ki a lakásodból?
— Tudod, kérlek, nincs a házban lift és nekem nehezebbre esik gyalog menni az emeletre.

— Sztrájk egy angol repülőgépgyárban. Londonból jelentik: Az egyik nagy angol repülőgépgyárban 5000 munkás sztrájkba lépett, hogy ezáltal fejezzék ki tiltakozásukat az ellen, hogy az üzem vezetősége elbocsátott egy munkást, aki nem akart elvégezni olyan munkát, amely nem az ő munkaköréhez tartozik.

— A HADTESTEKTŐL KELL KÉRVÉNYEZNI AZ ÖSSZPONTOSÍTÁSOK ALÓLI FELMENTÉST. Bucurestiből jelentik: A nagyvezérkar az érdekeltek tudomására hozta, hogy az összpontosítás elhalasztására vonatkozó kéréseket ahhoz a hadtesthez kell benyújtani, amelyhez a kérvényező tartalékos tiszt, vagy legénységi állománybeli csapatteste tartozik. A nagyvezérkarhoz benyújtott ilyen természetű kérésekre következképpen nem adnak választ, akár magánosok, akár hatóságok terjesztik fel.

— Aki mindenképpen meg akart halni... Az éjszaka folyamán Komori József, Radnei-ut 17. szám alatti lakos felakasztotta magát és mire tettét észrevették, már halott volt. A 61 eszendős iparos gyógyithatatlan betegsége miatt vált meg az élettől. Az öngyilkossági kísérletet, de annak idején még idejekorán észrevették és a gyors orvosi beavatkozás révén megmentették az életnek. Ezutal a segítség elkészt.

— Halálozás. Özvegy Papp Ferencné junius tizenharmadikán éjjel fél egy órakor hosszas szenvedés után hatvanhárom éves korában elhunyt. Halálát a Papp-, Renon- és Tarr-családok gyászolják. Temetését junius tizenötödikén délután három órakor megy végbe a református egyház szertartása szerint, az Alsótemető halottasházából.

— A GÁZÁLARCOK ÁRÁNAK LEVONÁSA. A Kereskedelmi és Iparkamara hivatalosan közli, hogy az 50—100 leig terjedő napi fizetésű alkalmazotknál lehet 8 részletben levonni a gázálarc árát és nem a 80—100 lei fizetésüknél, amint azt tévesen közölték.

— Gartner Ferenc ezüstlakodalmá. Megható családi ünnepeket tartott Gartner Ferenc, városzerte jólismert és köztiszteletnek örvendő asztalosmester családja: a tekintélyes iparos és felesége, született Gross Etelka boldog házasságuknak 25 éves jubileumát tartották meg. Gartner Ferencet és feleségét ezüst lakodalmuk alkalmával számos rokon és ismerős halmozta el szerencsekívánással.

— Megalakult az Irók nyugdíjgyesülete Bucurestiben. Bucurestiből jelentik: Az irók nyugdíjgyesülete, melynek felállításáról nemrégiben rendeletiörvény intézkedett, megalakult. Az egyesület a társadalombiztosító pénztárral fog együttműködni. Királyi rendelettel most nevezték ki az irók nyugdíjpenztárának vezetőségét. A vezetőség tagjai: Ralea Mihail munkaügyi miniszter, N. Condescu tábornok, Liviu Rebreanu, Corneliu Moldovana Ionel Teodoranu és I. Herescu irók, valamint C. Visoianu, Al. Rosetti és Mihail Enescu a munkaügyi miniszterium képviselői. Az irók nyugdíjpenztárának vezetésével I. Argeseanu társadalombiztosítási aligazgatót bízták meg.

— Lelőtte a játszótársát. Cernăuțiól jelentik: Mavneti Radauti községben megdöbbentő gyermektragédia játszódott le. Farkas János 14 éves kistiu játék közben összeveszett egy Busuioc Adam nevű fiúcskával. Farkas hazaszaladt, ellopta apra revolverét és habálotta vele kis haragosát, aknt haldokolva szállították a cernăuți-i kórházba.

Poloskája van? forduljon bizalommal Lovas lakástisztítóhoz, akinek 38 éves munkája igazolja annak 100 százalékos kiirtását. Str. Oituz 111.

— Kegyelmet kér fia részére Weidmann édesanyja. Párisból jelentik: Lebrun köztársasági elnök ma kihallgatáson fogadta a halálraítélt Weidmann védőügyvédjét. A merénylő édesanyja levelet írt a köztársasági elnökhöz és fia részére kegyelmet kért.

— Az aradi és megyei orvosok figyelmébe! Az aradmegyei orvosi hivatal felszólítja az aradi és aradmegyei orvosokat, valamint gyógyszerészeket, hogy június 16-án és 17-én a hivatalos órák alatt jelenkezzenek személyesen, vagy megbízottjuk által katonai parancsaik (ordinele) bemutatása céljából az aradmegyei orvosi hivatalban helyzetük tisztázása végett.

— Halálos villámcsapás Kisjenőn. Kisjenőből jelentik: Az elmúlt éjszaka nagy vihar volt Kisjenőn és ez halálos áldozatot is követelt. Negru Petru munkást, aki késő éjszaka egy ménesből igyekezett hazafelé, az uton érte utól a vihar és egy villámcsapás megölte. A szerencsétlen munkás megszenesedett holttestére másnap akadtak rá. Három gyermeket hagyott hátra. Ugyancsak Kisjenőből jelentették ma az aradi ügyészségnek, hogy Foru István 54 éves gazdálkodó alkoholemérgezésben hirtelen meghalt. Az ügyészség megadta a temetési engedélyt.

— Aradi és nagyváradi táncosok szereplése Marokkóban. Évek óta járja a világot a „Violettas“ balettcsoport, amelynek vezetője Sebők Imre nagyváradi származású tisztviselő. A volt biztosítási tisztviselő feleségével együtt évekkal ezelőtti táncscoportot szervezett, amelyhez a nagyváradi nótágon kívül több aradi és temesvári leányt is szerződtettek. A hattagu táncscoport, miután bejárta Európa-nagyobb városait, tengerentúrra utazott, ahol ugyancsak szép sikereket aratott. A legújabb jelentések arról számolnak be, hogy a táncscoport, amelynek aradi tagja is van, jelenleg francia Marokkóban szerepel és az elmúlt napokban az ottani katonai kormányzóknak, Nogues tábornoknak estélyén lépett fel. A garden-partyt a marokkói Automobil Klub kerthelyiségében rendezték meg és azon a diplomáciai kar tagjain kívül számos előkelőség volt jelen.

Strang Moszkvába érkezett

Anglia, Franciaország és Lengyelország hajlandó Danzig jogi helyzetéről tárgyalni, de a birodalomba való bekebelezéshez nem járul hozzá

Moszkva. William Strang szerdán délelőtt 11 óra 20 perckor érkezett meg Moszkvába. A pályaudvaron Roch. a külügyi népbiztosság nyugateurópai osztályának főnöke és Ponckov protokollfőnök, valamint Dewerecker, az angol nagykövetség tanácsosa fogadták.

A Daily Telegraph jelenti: Az angol kormány a Moszkvába küldött Strangnak messzemenő felhatalmazást adott. Az orosz kormány esetleges kívánságára Strong kijelentheti azt is, hogy Anglia hajlandó a három Balti-államra vonatkozólag egyoldalú garanciát vállalni. Ezzel az angol kormány maradék nélkül az összes orosz feltételeket teljesíti. Azt hiszik ezért, hogy a Moszkvában megkezdett tárgyalások sikerre fognak vezetni.

Duff Cooper tegnap este egy banketten beszédet mondott, amelynek során követelte, hogy Anglia kössön sürgősen béke-egyezményt a szovjettal. Szerinte az angol kormány a legjobb lelkiismerettel teljesítheti az orosz kívánságokat, melyek nem akarnak mást, mint Szovjetországot nyugati határainak védelmére.

A szovjetlapok egyetlen hang kommentárt nem fűznek az angol megbízott érkezéséhez. Moszkvában hivatkoznak a Pravda legújabb vezércikkére, amely megegyezően kifejti, hogy a

Szovjetunió semmi szín alatt nem engedhet állásfoglalásból. A moszkvai politikai közvélemény meg van győződve arról, hogy a szovjetkormány jottányit sem enged követeléséből és ezzel kapcsolatosan a balti államoknak nyújtandó garanciából.

Strang utban Moszkva felé, mint ismeretes, kiszállt Varsóban, ahol éjszaka egy óráig megbeszélést folytatott a varsói angol nagykövettel. Kiszivárgott hírek szerint Anglia, Franciaország és Lengyelország közös nyilatkozattételre készülnek, amely szerint az érdekelt hatalmak hajlandók megvitatni Danzig jogi helyzetét, de Danzignak a birodalomba való bekebelezéséről nem lehet szó.

A francia lapok hangsúlyozzák annak elengedhetetlen szükségességét, hogy Moszkvával létrehozzák a megegyezést. A Justice című lap közli, hogy a francia kormány kérte CHAMBERLAIN, hogy vegye tekintetbe MOLOTOV kívánságait és hozzáteszi, hogyha a Szovjet nem akarja, hogy Németország uralkodjon Európa felett, alá kell írnia a háromhatalmi egyezményt. A L'Aube azt írja, hogyha Moszkvával a tárgyalások meghúzódnának, az a háborút jelenti, az egyezmény aláírása ellenben lehet, hogy a békét, de minden esetre a győzelmet jelenti.

Az aradi postafőnökség felhívása a rádióelőfizetőkhez

Az aradi postafőnökség felkéri mindazon rádióelőfizetőket, akik eddig még nem váltották ki előfizetési nyugtáikat, június 15-ig váltásuk ki azokat a levélkézbesítőktől. Ha a nyugta már nincs a levélkézbesítőnél, úgy személyesen kötelesek megjelenni a központi postahivatal rádiószolgálatánál, mert ellenesetben 30 százalékos büntetést rónak ki rájuk.

Július 1-től kezdve a rádióelőfizetők az évnegyed első hónapjában kötelesek nyugtáikat kinyújtani.

Azok az előfizetők, akik lakást változtattak, vagy más helységbe költöztek, közzölik ezt a tényt a rádióhivatalal és bélyegtelen kérvényükhöz csatolják a legutolsó rádiónyugtát, vagy pedig valamennyi nyugtát, ha más helységbe költöztek. Mindkét esetben 15 lej ajánlási levéldíjat kell mellékelni. Akik nem tennének eleget ezen rendelkezésnek, 500 lej pénzbírságban részesülnek.

Azok az előfizetők, akik más nevére kiállított engedély alapján használják rádiójukat, jelentkezzenek a rádióhivatalban, hogy megkapják utbaigazításukat. A rádióengedélyek más személyre nem ruházhatók át.

A rádióengedélyek megsemmisítése mindig az új negyedév első két hónapjában történhet, tehát azok, akik az engedélyről le akarnak mondani, ebből kérvényeiket a nyugtákkal és az engedéllyel együtt a negyedév első két hónapjában nyújtásuk be.

— Mărculescu Dumitru temetése. Szerdai lapszámbunkban megírtuk, hogy tragikus körülmények között elhunyt Mărculescu Dumitru aradi román lapszerkesztő és drámaíró. A 39 éves hírlapíró hosszas szenvedés után költözött el az élők sorából és elhunyt az aradi román újságírásnak nagy veszteségét jelent. Temetése csütörtökön délután fél 6 órakor lesz a „Stirea” szerkesztőségétől (1 Decembrie-Ucca 5a) alól, ahonnan az alsótemetőbe kísérik földi maradványait.

Corso mozgo: egyetlen aradi filmszínház nyitott te' övel!

— Német—spanyol gazdasági egyezmény készül. Berlinből jelentik: Wohltat, a német kormány gazdasági tanácsosa Burgosba érkezett, hogy német—spanyol gazdasági egyezmény létrehozásáról tanácskozzék.

— Ha influenzája van, gondoskodjék arról is, hogy gyomra és belei a természetes „Ferenc József” keserűviz használata által gyakran és alaposan kitisztítsanak. Kérdezze meg orvosát.

INSPEKCIÓS GYÓGYSZERTÁRAK:

VOJTEK gyógyszer-tár, Bulev. Regina Maria 25. (Tel.: 15—10.)

DANCIU gyógyszer-tár, Piața Mihai Viteazul 13. (Tel.: 15—78.)

BERNÁTH gyógyszer-tár, állomással szemben, BERGER gyógyszer-tár, Saguna-ut.

A magyar kormány programja Teleki Pál gróf beszéde a Magyar Élet Pártja értekezletén

Budapestről jelentik: A Rador közli a Magyar Távirati Iroda tudósítását, amely szerint a Magyar Élet Pártja értekezletén Teleki Pál gróf miniszterelnök még egyszer leszögezte a kormány célkitűzéseit, amelyet a legutóbbi választásokon az ország többsége jóváhagyott. Ennek pontjai a következők:

1. Az alkotmány biztosítása és annak minden uton való megvédése.
2. Magyarország a saját lábán kíván állni, új barátokat keres, de hűve a régieknek, tiszteletben tartja mindazoknak az érdekeit, akik Magyarországnak a függetlensége, akciószabadsága és élete megvédésére irányuló érdekeit tiszteletben tartják.
3. A hadsereg fejlesztése.
4. Gazdasági konszolidáció és gazdasági függetlenség.
5. Szociális program kidolgozása, amely minden magyar polgár számára jobb életlehetőségeket biztosít.
6. Magyarország külpolitikája az eddigi uton halad tovább.

SELECT BONBONERIA

új helyiségében, Str. Brătianu 3.

ALLANDÓAN FRISS DESSERTEK, BONBONOK, CSOKOLÁDE ÉS FRISSÍTÓ MÁLNA CITRONÁD, ORANGEAD JÉGBEHÚTOTT SZÓDAVAL KAPHATÓ.

— Az aradi Nyugdíjasok Kölcsonös Segélyező Egyesülete értesíti az összes nyugdíjasokat, hogy sikerült tagjai részére olcsó tüzfűt szerezni. Az árak: 2500, 3100 és 4500 lej vagononként. Az igénylők sürgősen jelentkezzenek Goldiş-ucca 6. sz. alatt, Mihai Măcelaru elnök.

Vizvezetéksszerelel

és bádogos munkákat, nikkelezést és galvanizálást szakszerűen és olcsón vállal

Márkus Miklós

vizvezetéksszereelő és bádogos-mester, Bvl. Reg. Ferdinand 65. (Dengli-ház)

— Az „Orvoskisasszony” és a Margitszigeti Ünneplő Játékok a Színházi Magazin legújabb számában. A Színházi Magazin legújabb száma nagy meglepetésekkel szolgál a lap növekedő olvasótáborának. Remek riportokat találhat benne az olvasó a margitszigeti káprázatos Margit-ünneplő előkészületeiről, a Lilla-füredi filmhétről, a jugoszláv főváros, Belgrád társadalmi és színházi-világáról.

Heléne Anghelopol énekművésznő hangversenye az aradi Kulturpalotában

Aradváros zeneértő közönsége nagy érdeklődéssel várta Heléne Anghelopol bucuresti-i énekművésznő hangversenyét és ez alkalommal előkelő közönség gyűlt össze a Kulturpalota hangversenytermében.

Este 9 óra után a közönség meleg tapsviharáttal kísérve lépett a Kulturpalota színpadára a kitűnő bucuresti-i énekművésznő, aki önálló hangversenye keretében a legkiválóbb zeneköltők remekműveit tolmácsolta mély átérzéssel és kitűnő énektechnikával. Mezzoszoprán hangja nemcsak olaszosan jól iskolázott, hanem meleg csengésű, széles szárnyalású, érethető tehát, hogy a rokonszenves egyéniségű énekművésznő az országiszerte tartott hangversenyei alkalmával nagy sikereket aratott.

Műsorán úgy a klasszikus, mint a modern szerzők művei is éleire keltek: Fasolo Duranto, Sarri, Brachmus, Richard Strauss, Chauson, Fauré, Respighi, Falla, ezenkívül több román zeneszerző művét: Brediceanu, Ștefănescu és Montea zenekölteményeit tolmácsolta művésziessé. A zongorakíséretet Fischer Ernő, az elismert aradi zongoraművész látta el kitűnően. A hangverseny védnökségét Petro Georgescu tábornok és felesége vállalták. A hangverseny után, amely minden hallgató számára igaz élmény volt, meleg ünnepélyben részesítették az énekművésznőt.

Két évre ítélték, mert a proletárdiktatúrában kivégzésen vett részt

Budapest. A pestvidéki törvényszék gyorsított tanácsa ma ítélték Klein Jenő bűnperében. A vádlott résztvevő a magyar proletárdiktatúra idején egy újpesti ellenforradalmár kivégzésében. Klein az esztergomi fogolytáborba került, ahonnan megszökött, átszökött a Dunán és azóta Csehországiában bujdosott. Klein a mai főtárgyaláson azzal védekezett, hogy a kivégzésre őt is több társával együtt kirendelték és nem tehetett egyebet, mint teljesítette a parancsot. A bizonyítási eljárás befejezésével a bíróság eljuttatta a gyilkosság vádját és az szándékos emberölés vádjára módosította át. Kleint a bíróság szándékos emberölésért két évi fogságra ítélte, de a büntetés végrehajtását tekintettel a bűnözés elévült voltára, felfüggesztette. Az ügyészség azonban ellenfelte a vádlott további fogvatartását arra való hivatkozással, hogy szökésétől kell tartani.

Egy francia festőt gyanúsítanak a Louvre-muzeumban történt kóplopással

Páris. A Louvreban elkövetett festménylopásról még a következőket jelentik: Egy francia festő az állami képtár igazgatóságától engedélyt kapott arra, hogy egy festményt lemásoljon, amely közvetlenül az ellopott festmény mellett függött. A rendőrség azt hiszi, hogy ennek a festőnek köze van a kép eltűnéséhez. A képtárak ellenőrzésére vonatkozólag szigorú rendeletet bocsátottak ki.

— Négy száz nagyváradi kereskedőt beperelték tagdíjhátralék címén. Nagyváradról jelentik: Szokatlan ügyvédi tevédelem folytán idéztek meg mintegy négyszáz nagyváradi kereskedőt a járásbírószágra. Az ottani Kereskedelmi Csarnokot a Kamara részéről likvidáló bizottság a könyvekből megállapította, hogy mintegy négyszáz kereskedő tagdíjhátralékban van. A tagdíjhátralékok összege néhány száz lei és ötezer lei között váltakozott és a likvidáló bizottság a járásbírószághoz keresetet nyújtott be a tagdíjhátralékok ügyében. A tagdíjhátralékért beperelt kereskedők első csoportját — mintegy 25 kereskedőt tegnapra idézte meg a járásbírószágra. A megidézettek majdnem kivétel nélkül meg is jelentek. De alig kezdődött meg a tárgyalás, általános meglepetésre kiderült, hogy az ügy nem is tartozik a járásbírószágra hatáskörébe, mivel a hátralékok egyesületi tagdíjak ügyében a törvény szerint a törvényszék illetékes. Ezen az alapon a járásbírószágra a felperes Kereskedelmi Kamarát utasította, hogy a tagdíjhátralékban levő kereskedők ellen új keresetet nyújtson be a törvényszékhez.

SPORT KÖZLÖNY

Szombat—vasárnap folytatódnak a küzdelmek a Román Kupáért

A Prahova vendégszerepel Aradon

A nemzeti bajnokság befejezése után ezen a héten kupamérkőzések kerülnek lebonyolításra és egyelőre még hét csapat szerepel a kupában. A Venus már a legjobb négy között van, miután a Carpati felett aratott győzelmet az előrehozott kupamérkőzésen, a többi hat csapat pedig az AMTE (AMEFA), Prahova, CAMT, Sp. Studentesc, Rapid és Unirea Tricolor. A sorsolás — mint ismeretes — az aradi munkáscsapatot a Prahovával, a CAMT-ot a Sp. Studentesc-el, a Rapidot az Unirea Tricolorral hozta össze és míg az első mérkőzés Aradon, a másik kettő Bucuresztben kerül lebonyolításra. Tekintettel azonban arra, hogy vasárnap már a KK. mérkőzések is kezdetüket veszik és az első fordulóban a Venus Bucuresztben fogadja az olasz bajnok Bolognát, a bucuressti-i két Román Kupamérkőzést szombaton fogják lejátszani.

Az aradi kupamérkőzésen a piros-fekete csapat természetesen nagyobb eséllyel indul a

küzdelemben a B) ligás Prahovával szemben és ha az aradi csapat legjobb összetételében tud fellépni, akkor minden bizonnyal ki is harcolja a továbbjutást, ami azt jelenti, hogy az AMTE (AMEFA) is felküzdje magát a „legjobb négy” csapat közé.

Bucuresztben mindkét mérkőzésen hatalmas harc várható a továbbjutásért és itt is egy-egy B) ligás csapat (az 1939—40. évben talán már A) ligás!) találkozik A) ligabeli ellenféllel. A CAMT és az Unirea Tricolor nem teljesen esélytelen a Sp. Studentesc, illetve Rapid ellen, főleg a temesvári együttesnek lehet reménye, hogy továbbkerül. Erre a választ mindenestre csak a szombati mérkőzések fogják megadni, de ha jóslásokba lehet bocsájtkozni, akkor a Román Kupa elődöntőjébe a Venus mellé az AMTE (AMEFA), Rapid és CAMT bejutása várható a papírforma alapján.

Francia kitüntetést kapott Gabriel Marinescu tábornok és O. Luchide

Bucuresztből jelentik: A vasárnap esti banketten Jules Rimet, a Nemzeti Labdarugószövetség elnöke, Gabriel Marinescu tábornoknak átadta a francia sportminiszterium legnagyobb kitüntetését, az aranyérmeket, O. Luchide technikai igazgatónak pedig a sportminiszterium ezüst jelvényét, melyeket a francia kormány engedélyeztetett a román sportemberek részére.

Megkezdődött az új futballbíró tanfolyam Aradon

Megírta az Aradi Közlöny, hogy az aradi Futballbíró Testület játékvezetői tanfolyamot indít, amelyre 25 jelölt jelentkezett. Ezek a következők: Gorgan Buliu, Bacila Caprariu, Crisan, Banescu, Dotrau, Engel, Herteg, Igna, Colarov, Lesnik, Pancotan, Pateanu, Pop, Reinhardt, Rohan, Simandan, Stoian, Ramasan, Valtaci, Volentir, Vogel, Tanasdan, Oriescu, Kedden este a Glória pályán Bozgan Gheorghe elnök nyitotta meg a tanfolyam első előadását és méltatta a jelöltek előtt a sport jelentőségét, valamint a játékvezetői hivatást. Bozgan elnök beszéde után Vostinar Mihai, a testület agilis titkára tartotta meg az első előadást. Az új bírótanfolyam előadásait minden héten kedden este 7 órakor tartják meg és a testület felhívja a jelöltek figyelmét arra, hogy a tanfolyamon pontosan jelenjenek meg.

O DIETZ DR. A MAGYAR SZÖVETSÉGI KAPTÁNY LEMONDOTT TISZTSÉGÉRŐL. Hírt adtunk arról, hogy Dietz Károly dr., a magyar szövetségi kapitány a közelmúltban nyilatkozott és kijelentette, hogy többoldalról ért támadások annyira elkeserítették, hogy lemond tisztségéről. Tegnap Dietz dr. jelentést tett a magyar labdarugó szövetségnek az olasz—magyar mérkőzéssel kapcsolatban és egyben be is nyújtotta lemondását. A jelentést, valamint a lemondást a MLSz tudomásul vette.

O Fuzionált a Franco Romana és Dacia Unirea. A két jóképességű B) ligás bráiljai csapat FC Brăila néven fuzionált. Az új alakulat körül csoportosul egész Brăila sportközönsége és a két egyesület azt reméli, hogy esetleg az A) ligába sorozzák az FC Brăila csapatát.

O SLIVAT, LUPAS ÉS REITER BUCURESTI-BEN MARADNAK? Az egyik bucuressti sportlap letétele szerint Slivat, Lupas és Reiter Bucuresztbe teszik át működésük színterét, Lupas a Venushoz ír alá szerződést, Slivatnak a Rapid és a Juventus tettek ajánlatot. Reiter pedig a Rapidhoz szerződik. Az AMTE (AMEFA) miksem tud arról, hogy Slivatnak távozási szándékai volnának és így a hírt mindenestre fenntartással közölik.

O Jó formában vannak a magyar atléták. A vasárnapi magyarországi atlétikai versenyek azt mutatják, hogy a magyar atléták jó formában vannak. A székesfehérvári versenyen — jó ellenfelek nélkül és részben egyedül indulva is — jó eredményeket értek el. 1500 méteren Szabó Miklós (egyedül) 3 perc 58.2 mp. Darányi dr. sulyban 15 méter, 5000 méteren Csaplár 14 perc 54.2 mp.-el győzött a 17 perc 03 mp.-t futó Serényi ellen, Vadas 50 mp.-t futott 400 méteren. A magyar főiskolai bajnokság jobb eredményei: 200 m.: Szigetvári 22.4 mp., 2. Császár 22.9 mp., 800 m.: 1. Aradi 1 perc 58 mp., 2. Kereszturi 2 perc 02.1 mp., 5000 m.: 1. Lovász 16 perc 03 mp., 400 m. zát: 1. Hetényi 57.3 mp. Magas: Simon, Pécs 178 cm. Gerely: 1. Csányi III. 57.65 méter. A kispesti pályavárató versenyen: 100 m.: 1. Sir 10.8 mp., 2. Nagy 10.8 mp., 800 m.: 1. Harsányi 1 perc 56.2 mp., 2. Istenes dr. 1 perc 59.2 mp. Rudugrás: br Bánffy 320 cm.

Párisban a francia tenisz-bajnoki versenyen már csak egyetlen jugoszláv verseny van küzdelemben és pedig Puncsecs, aki a magyar Gábori ellen 6:2, 6:4, 6:4 arányban győzött.

Kalocsay, az Olympique Lille, illetve a volt csehszlovák válogatott kitanú balszélsője Magyarországon akar ismét letelepedni és hír szerint a kiváló szélsőcsatárral az Újpest folytatott előrehaladott tárgyalásokat, miután a KK csapatát megerősíteni kívánja.

Broomingtonban a Pittsburg-egyetem és az Indiana-egyetem atlétikai versenyén Woodruff, a 800 méteres síkfutás olimpiai bajnoka 4 p. 12.8 mp.-es pompás idővel nyerte az egymérföldes síkfutást. Utána 1 p. 55.2 mp.-es szintén jó idővel megnyerte a félmérföldes futást is.

Londonban azzal a tervvel foglalkoznak, hogy az 1944-es olimpiára hatalmas méretű stadiont építsenek, amelynek helyét a Themze-parton már ki is szemelték. A terv szerint 163.000 néző befogadására alkalmas építik a stadiont és a kapuk előtt 10.000 autót tudnának parkírozni.

Austin volt angol teniszbajnok abbahagyta a teniszszert és Amerikába utazott „politizálni”. Több népgyűlésen vett részt és szónoklatot is tartott, az egyik amerikai lap azonban azt írta róla: „Suszer, maradj a — teniszütőnél...”

O Válogatott mérkőzések Európaszerte. A bucuressti-i olasz—román mérkőzésen kívül több válogatott mérkőzést bonyolítottak le Európa különböző városaiban. Ezek a következő eredményeket hozták: Amszterdam: Hollandia—Jugoszlávia 4:1 (4:1) Karlsbad: Svédország—Litvánia 7:0 (4:0) Zürich: Olaszország B)—Svájc B) 7:1 (2:1).

Két svéd mérnök le akar szállni júliusban a tenger mélyére

Két svéd technikus azzal a tervvel foglalkozik, hogy nagy tengermélységben kutatásokat fog végezni. Tervüket ez év júliusában akarják megvalósítani. William Beebe és Piccard professor mellett ők lesznek a tengermély kutatásának pionirjai.

A két svéd mérnök acélgolyóban akar leereszkedni az Atlanti-óceán mélységeibe, remélve, hogy eljutnak a víz színe alá 2000 méterre s így meg fogják dönteni Beebe 906 méteres rekordját.

A svéd kutatók vállalkozásuk előkészítésében inkább a Piccard, mint a Beebe alapelveit tartják szem előtt. Buvár-járműjük szabadon mozgó acélgömb lesz, tehát nem lesz összeköttetés semmiféle hálójával. Buvárgömbjük átmérőjét 2 méterben határozták meg s a gömbfal 4 centiméter vastagságu lesz. A gölyőformát azért választották, mert a nagy mélységben a víz nyomása minden más formát összelapítana.

A mélygömb ablaka lencseformájú lesz, nem üvegből, hanem kvarcból készül, hogy a rövidhullámú sugarakat is átbovassa. A gömb egvensúlyát, éppen úgy, mint ahogy azt Piccard is tervezi, olajtartályok fogják biztosítani, amelyeket a gömb külsejére szerelnek fel. A tengermély megvilágítására fényszórót fognak használni higanyszármával, melyet szintén a gömb külsejére szerelnek fel.

Megszigorították az orvosi vegyelemző laboratóriumok létesítését és működését

Bucuressti. Az egészségügyi minisztérium most tette közzé az orvosi és orvostudományi laboratóriumokra vonatkozó szabályrendeletet. Eszerint magánember nem nyithat meg és nem vezethet orvosi vonatkozású vegyelemző laboratóriumot, ha nem szerezte meg előbb a minisztérium engedélyét. Orvoskari egyetemi tanárok és tanárségek egyszerű kérvény alapján, minden más formáság nélkül kaphják meg ezt az engedélyt, viszont a specializált orvosok, vegyészek, vagy pedig gyógyszerészek (dirigensek) csak akkor vezethetnek vegyelemző laboratóriumokat, vagy ilyen laboratóriumok vegyészeti osztályát, akik az új szabályrendelet előírásainak eleget tesznek. Az egészségügyi minisztériumhoz intézendő kérvényhez mellékelni kell azt az okmányt, amely bizonyítja, hogy a kérvényezőnek meg van a megkívánt képesítése, valamint annak az intézetnek a bizonyítványát, amelyben a kérvényező tanult és dolgozott, hogy milyen ágazatban specializálta magát. A kérelemmel egyidejűleg 3 ezer lei vizsgadíjat is le kell tenni. A kérvényeket ugyanis a minisztérium ellenőrzi és átveszi egy speciális bizottsághoz, amely csak azoknak a kérvényeit veszi figyelembe, akik bizonyíthatóan legalább két évig dolgoztak megszakítás nélkül egy belöldi, vagy külföldi egyetemi, vagy hasonló tudományos értékű intézmény laboratóriumában. A bizottság bizonyos esetekben úgy határozhat, hogy a laboratóriumi engedélyt külön vizsga nélkül is ki lehet adni a kérelmezőnek, míg ha szükségesnek tartja a vizsgát, a jelöltet azonnal le is vizsgáztatják és csak azután tesz a bizottság előterjesztést az engedély megadására, vagy megtagadására. Elutasítás esetén a kérelmező egy év múlva ismét jelentkezhet vizsgára, ha igazolja, hogy ez idő alatt megszakítás nélkül dolgozott valamelyik törvényesen működő laboratóriumban. Azok számára, akik már megkapták az engedélyt, a szabályrendelet előírja, hogy milyen berendezéssel és felszereléssel kell rendelkezniük. Ezek az előírások a már létező laboratóriumokra is vonatkoznak és legfeljebb három hónap alatt pótolni kell az ellenőrzés alkalmával talált hiányokat. A végrehajtási utasítás végül igen súlyos büntetéseket ír elő azon orvosok és magánklinikai vezetők részére, akik engedély nélkül analíziseket csinálnak.

Newyorkba érkezett Amerika párisi követe

Newyorkból jelentik: Bullit, Amerika párisi nagykövete a Normandie hajó fedélzetén családjával együtt Newyorkba érkezett és megérkezése után nyilatkozatot adott, amelyben hangsúlyozta, hogy Franciaország a békés politika mellett van. Gyűlölik a háborút, de amennyiben az elkerülhetetlené válik, úgy a francia nép egységesen lép fel a támadó ellen és utolsó csepp véréig megvédi hazája függetlenségét.

Bullit kihallgatáson jelenik meg Roosevelt elnöknel és Hull külügyi államtitkárnál, majd június 21-én visszatér állomáshelyére.

A buvárgömb kipróbálására a svéd mérnökök próbamerülést fognak végezni a Keleti-tengeren. Ezt a tengert vizének átlátszósága miatt választották próbamerülésre Dánia partvidékének néhány helyén például még 145 méter mélységben is tisztán lehet látni a tenger homokfenekét. Az ottani vizekben a napfény még 250 méter mélységre is behatol.

Mindenképpen jogos a várakozás, amellyel a tudományos világ a svéd tudósoknak a Keleti-tenger mélyén szerzendő tudományos eredményei elé néz. Az óceánográfia ugyan nem fiatal tudomány — kezdetét Magalhães nagy mélységekben eszközölt mérési kísérletei és Kolumbusznak a tengeráramlásokra vonatkozó feljegyzései jelentik — mégis ezen a téren még sok tudományos kérdés vár megoldásra. Így megvizsgálják a hőmérsékleti viszonyokat, nagy tengermélységekben megállapítani a mélyebb vízrétegek só- és gáztartalmát, a víz dinamikáját, stb. Különösen az áramlatok és a hullámjárás tudományos felderítése fontos mert a ma rendelkezésre álló tudományos eszközökkel ezekre az adatokra vonatkozóan nagy vizelmélységekben nehéz pontos megállapításokat eszközölni.

Miután eddigi kutató módszerek mellett nem várható jelentős haladás az óceánográfiában, a tudósok újabb módszereket akarnak kitalálni a nagy tenger mélységekbe hatolásra.

Eggerth Márta és Jan Kiepura nagy amerikai körútja után Budapesten beszél Hollywoodról, párisi kalandokról, amerikai magyarokról és a jövő tervekről

Budapestről jelentik: Színhely: a Gellért-szálló egyik napsugaras apartamanja, idő: délután négy. Teáskannák, feketekávéscsészék, migonok.

Mozgékonyarcu, értelmes tekintetű fiatal ember világpolitikai előadást tart, tárgyilagosan és szellemesen magyarázza a helyzetet. A diskurzus angolul, franciául és németül folyik. A fiatalember felesége néha németül és lengyelül csendesíti az előadót, „aber kohanny“... A „drága szívecském“ az tovább beszél.

Zsufoltéltű, fiatal házaspár, sokat utaznak, sokat dolgoznak, együtt és külön-külön, mindkettő remek közör, az érdekes élményeket szeretik külön-külön elmesélni. Néha vitatkoznak, aranyosan és lelkesen, a hangjukat felemelik, aztán az asszony megrázza szőke fejét és hirtelen majdnem suttogni kezd. A férfi is észbekap, ő is lehalkít. Énekesek, vigyázní a hangjukra. Az olvasó, aki a címet látta, ezekután sejtí már, hogy az értelmes tekintetű fiatalember: Jan Kiepura művész ur és az aranyos szőke feleség: Eggerth Márta, kettős, sőt hármas minőségében, ugyanis mint világhírű filmsztár, mint párisi operaénekesnő és mint Pany Kiepura.

Most érkeztek Párison keresztül Newyorkból. Típkárjuk, mialatt a házaspár házigazdászkodik, előveszi aktatászkáját és laplívágásokat mutat. Amerikai, kanadai, francia lapok első oldalain és színházi oldalain nagy cikkek az Eggerth-Kiepura párról. Siker, siker, siker, Newyork, Metropolitan, Operahouse, Boston, Detroit, Cleveland, Buffalo, Seattle. Aztán egész délen le: Dallas, Innen négy és fél napos gyorsvonati ut a következő siker helyéig, a kanadai Vancouverig, a Csendes óceán partján fenn északon, eddig a gyönyörű városig, amelynek vidéke Svájc és a Riviera keveréke. Le Texasba, Hollywood, Los Angeles. Aztán párisi hangversenysikerek.

Eggerth Márta a hollywoodiakról mesél:

— Hát a Gaál Franci... Mintha tizennyolc éves volna... Karcsu és gyönyörű. Három filmjének óriási a sikere. Szeretik és becsülik. Találkoztam Hajmássy Ilonával is. Nagyon szép. És jövőt jósolnak neki.

Kiepura megszólal:

— Márta drága, elmesélted, hogy szeretünk carte d'identité-t?

Márta nem mesélte, mire mindketten belefogtak. A történet csakugyan édes. Vonatuk éjjel tizenegykor ment és Kiepura délután négykor vette a fejébe, hogy ő megszerzi ezt a francia tartózkodási engedélyt és személyazonossági igazolványt, amelynek megszerzése a külföldiek álma Párisban. Hónapok kellenek hozzá, rengeteg irat, minisztériumi jóváhagyások és igen sok hivatali áldogálás.

Nos, a Kiepura-házaspár délután negyedétkor megérkezett a prefektúra udvarára, Eggerth Márta dühösen, abban a biztos tudatban, hogy csak az idejüket vesztegetik, Jan reménykedve. Az udvaron egy tisztviselő megismerte őket, autogramot kért. Aztán jött egy másik. Harmadik. Ugyfelek jöttek, mindenki autogramot kért, a

nap süttöt és Eggerth még dühösebb lett. Kiepura ekkor kijelentette az egyik tisztviselőnek, hogy ő carte d'identité-t akar. „Impossible, impossible“, mondta a francia. De aztán bevitte az egyik osztályvezetőhöz, „Impossible, impossible.“ „En magasabb tisztviselővel akarok beszélni“, — jelentette ki Jan. Ettől a tisztviselőtől már megkérdezte, hogy ő itt a legfőbb főnök? A tisztviselő sajnálta, de még nem vitte eddig a rangban. „Nos, a legfőbb főnökkel akarok beszélni!“ A legfőbb főnök tizenöt impossible után ide-oda telefonált és egy óra múlva megvölt „a“ kártya, minden idegenek franciaországi álma, amelynek megszerzése hónapokba szokott teini. Persze Kiepura közben tréfásan a lengyel-francia barátság megszűnésével is fenyegetőzött, énekelt is, de ami fontos, elérte a célját.

Kiepura mesél:

— Hallottak már Clermontról? Képzelmek el, Amerikában egy Clermont nevű városban kellett énekelnem, az estéért 2200 dollár volt kikötve. Megérkeztem Clermontba, hát bizony az olyan, mint egy kis falu. Az állomásfőnök közölte velem, hogy 3000 lakosa van. Ezekután megérkeztem egy gyönyörű, modern és hatalmas hangversenyterembe, amelynek 2800 ülőhelye mind el volt foglalva. A városban csak 200 ember nem jött el a koncertre... Ugye érdekes? A magyarázat: Clermont egyetemi város, a diákok ingyen kapnak minden évben tizenkét koncertet az egyetemről.

— A jövő?

Eggerth Márta: — A párisi Operához van szerződés, azonkívül egy Balzac-novellából készült film főszerepét fogom eljátszani. Egyáltalában a jövőben egyik főhadiszállásunk Páris lesz. Most a napokban litván, észt, lett és finn háromhetes hangversenykörútra indulok, mialatt Jan Lengyelországban tizenhat koncertet ad jótékony célra.

Kiepura: — Jótékony célra... Pontosan a len

Németország bizik abban, hogy békés úton megszerzi egykori gyarmatait és Danzigot

Kopenhágából jelenti: Franck birodalmi igazságügyminiszter hétfőn este Kopenhágába érkezett, ahol előadást fog tartani az „Igazság“ címen. Franck nyilatkozatot adott az Ekstrabladet című lapnak és többek között a következő kijelentést tette:

— Németország újra birtokába akar jutni egy

kori gyarmatainak, valamint Danzignak és reméli, hogy mindezt békés úton el fogja tudni érni.

Ley, a német munkásfront vezére hétfőn beszédet mondott Kölnben az erődtéseken dolgozó munkások előtt. Ez alkalommal a következő pontokban szegte le a német birodalom programját: 1. több területet; 2. több földet; 3. élelmiszerellátási szabadságot; 4. mozgásszabadságot.

Letartóztattak egy temesvári kereskedőt, mert meg akarta vesztegetni az ügyészt

Szövetmintákat küldött az ügyész lakására

Junius 3-án a zombolyai vámhivatalnál letartóztatták a vámörök Holits Imre bucarestli utazási irodai alkalmazottat, akinél nagymennyiségű idegen valutát találtak. Amidőn Holitsot megmozdították, különböző gyanús leveleket is találtak nála, amelyek egy Fundt Jakab nevű temesvári kereskedelmi alkalmazotthoz, a buhusi posztógyár temesvári vezetőjéhez voltak címezve és amelyekben átutalásokról és megbízásokról volt szó, amelyek Fundt utján bonyolódtak le. Az iratokat, valamint Holitsot átadták a temesvári ügyészségnek, ahol a bucarestli tisztviselőt letartóztatásba helyezték, a Fundthoz szóló leveleket pedig átadták a Banca Nationalához.

Az ügyet Buzoianu főügyész Imbroane Bujor ügyésznek osztotta ki, akinél még aznap megjelent egy Katz Dezső nevű férfi, aki az ügyész távollétében szövetmintákat hagyott az ügyész lakásán. Az ügyész nem rendelt szövetet és rendkívül meg volt lepve, amidőn másnap Katz ismét megjelent nála. Az ügyész kijelentette, hogy ő nem akar ruhaszövetet vásárolni és megkérdezte, hogy ki küldte a szövetmintákat. Katz ekkor kijelentette, hogy a szövetmintákat Fundt Jakab, a buhusi posztógyár temesvári vezetője küldötte. Imbroane Bujor ügyész azonnal jelentést tett Buzoianu főügyésznek, aki Soreanu ügyész utján

vádiratot szerkesztette. Fundt ellen, akit le letartóztattak. Tegnap került az ügy a törvényszék Boinea-Toma tanácsa elé, amelyen az ügyészl tisztet Cheicanu látta el és a tanács 30 napi vizsgálati fogságot rendelt el Fundt Jakab ellen.

Alulírott gyászoló család fájdalommal eltejt szívvel jelentjük, hogy drága jó édesanyánk

Papp Ferencné

özv. f. hó 13-án éjjel fél 1 órakor, hosszas szenvedés után 63 éves korában elhunyt.

Temetése f. hó 15-én, d. u. 3 órakor lesz megtartva a ref. egyház szertartása szerint, az alsótemető halottasházából.

A gyászoló Papp-, Renon- és Tarr-családok.

Püspök-látogatást várnak Arad-Gájban

Dr. Pacha Agoston megyéspüspök szombaton, június 17-ikén Arad-Gájba érkezik, ahol meg látogatja az utóbbi időben gyönyörűen fejlődő egyházközséget, plébániát és kioszja a bérmlás szentségét az arad-gáji római katolikus híveknek.

A megyéspüspök szombaton délután 5.50 órakor érkezik Aradra Temesvárról és az aradi állomásról egyenesen Arad-Gájba megy gépkocsival, ahol a római katolikus hívek meleg és ünnepélyes fogadtatást készítenek számára.

Junius 18-ikán reggel 9 órakor tartják az arad-gáji plébánia templomban a püspöki szentmisét és ezalkalommal dr. Pacha Agoston püspök mond szentbeszédet. A püspöki szentmise után dr. Pacha Agoston 350 arad-gáji hívőnek osztja ki a bérmlás szentségét.

Vasárnap délután az arad-gáji ünnepségek lefolyása után a megyéspüspök Mladin ujaradt szolgabíró kíséretében Szentpál községbe utazik, ahol ugyancsak 120 hívőt bérml meg. Dr. Pacha Agoston aradkörnyéki útja után vasárnap este vissza Temesvárra.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

A Kereskedelmi és Iparkamarához érkezett panasz szerint

Ismeretlen tettesek megdézsmáltak több borszállítmányt

Vizsgálatot kér az ügyben az aradi Kereskedelmi és Iparkamara

Az aradi Kereskedelmi és Iparkamara több aradi borkereskedő részéről oly értelmű panaszt vett kézhez, hogy ismeretlen tettesek az aradi vonalon megdézsmáltak borszállítmányukat. A kereskedők azt is közölték, hogy Aradról szállítványaik, — mint eddig is — a legnagyobb rendben mentek el, az aradi állomásfőnökségnek gondos őrzése mellett, a dézsmálás tehát az ismeretlen tettesek részéről valahol ut közben történhetett.

Magának a dézsmálásnak körülményeit a panaszosok a következőképpen adták elő:

Az utóbbi időben az érdekelte kereskedők leveleket kaptak vevőiktől, akik a leszállított bor minőségét sérelmezik. A vevők azt írták, hogy az aradi kereskedők nem az eredetileg megállapított minőségű bort szállították le. A sérelmező levelek vétele után a kereskedők megállapították a visszaküldött üres hordókon, hogy azokat megfúrták, cső alakú dugókon át a hordó tartalmának egy részét kiszívták, majd pedig a hordóba vizet

öntöttek, úgy hogy sulyban a különbözöt nem állott elő. A víz természetesen rontotta a bor minőségét. Az ismeretlen tettesek ezután a hordót ujból bedugaszolták, kívülről földdel bekenték, hogy az új dugó helye ne látszon. A hordók megfúrtását csak Aradon, a hordók kimosása alkalmával vették észre. A panaszosok egyidejűleg a Kereskedelmi és Iparkamarához eljuttattak két csőalakú dugót, amelyet a hordókban találtak.

A Kereskedelmi és Iparkamara az ügyben átiratot intéz a vasútgazgatósághoz, amelynek figyelmét felhívja a panaszra, egyben pedig hatósággal ellenőrzést kér annak érdekében, nehogy szállítás közben a CFR-től idegen, illetéktelen közegek a szállítványokhoz jusssanak és azokat megdézsmálhassák. A Kamara rávilágít arra is, hogy a történetek súlyos kárt jelentenek az érdekelte kereskedők számára, mert vevőik előtt abba a gyanuba keverednek, hogy nem az eredetileg megállapított minőségű bort szállították le.

Egy százalék répaszeletet kapnak vissza azok a répatermelő gazdák, akik a répat vasuton szállítják

Purgly László elnöklétével ülést tartott az Arad-Bánati Cukorrépatermelő Szindikátusának választmányja. Az ülésen Alföldy Pál vezérigazgató felolvasta jelentését, amelyből kitűnt az, hogy az aradi cukorgyár körzetében hatezer hold földet műveltek meg cukorrépával, a freidorfi cukorgyárhoz tartozó temesvári körzetben pedig 3450 holdat vetettek be cukorrépával, melyből háromszáz holdon rendkívül gyenge a termés, 150 holdon pedig a termést tönkre tette az árvíz.

A gyárak és a termelők között létrejött új szerződés értelmében a gyárak holdanként 1700 lei előleget kötelesek fizetni. Mivel az előlegek kiutalása késett, Popescu Nicolae temestartományi mezőgazdasági vezérfelügyelő járt közben az ügyben és ennek eredményeképpen a gyárak már a legközelebbi napokban megkezdik az előlegek folyósítását. A répáért vagononként ebben az évben is 7700 leit fizetnek. Ebből 6015 leit decemberig folyósítanak, míg a fennmaradt összeg január 20-ig kerül kifizetésre. Ezenkívül a termelőknek vagononként még hét kilogram porcukor, vagy kockacukor jár. A jelentés beszámolt arról is, hogy a múlt évi tartozásokat a gyárak kiegyenlítették.

Az aradi cukorgyár a közelmúltban elhatározta, hogy répaszelet-szállítót rendez be. Azok a gazdák, akik a répat vasuton szállítják, egy százalék száritott répaszeletet kapnak majd vissza. A szindikátus, valamint a temesvári mezőgazdasági vezérfelügyelőség egyébként közben járt annak érdekében, hogy ezt a százalékarányt emeljük. A gazdákhöz a szindikátus felhívást intézett, hogy jelentsék be takarmány-melész igényüket.

Elhatározta a Szindikátus vezetősége, hogy negyvenezret leit tartsa fel az aradi és a temesvári mezőgazdasági kamara, valamint az EMGE, aradmegveji fiókja és a hánsági sváb gazdaegylet között. Ennek az összegnek ötven százalékát a cukorrépatermelés érdekében kifejtendő propagandára, ötven százalékát pedig a cukorrépatermeléshez szükséges eszközök bevásárlására használják fel.

== Hírek a szakkamarák újjászervezéséről. Az elmúlt napokban olyan hírek terjedtek el, hogy a közeli jövőben módosítják a szakkamarák megszervezéséről szóló törvényt és a kisiparosokat kivonják a munkakamarák hatásköréből, egyidejűleg pedig külön iparkamarákat szerveznek. Ebben az esetben a kereskedelmi és iparkamarákat kettéosztanák mégpedig külön kereskedelmi és külön ipari kamarákra. Ez az utóbbi megoldás lehetőség valószínűnek látszik, annál is inkább, mert a nagyipar nem akar közös kamarában lenni a kisiparral. Szó lehet esetleg arról, hogy kézműipari kamarákat létesítenek és ebben az esetben a jelenlegi kisipari céheket bevonják a kézműipari kamarákba. A fenti hírek azonban csak kombinációk és azokat sem egyik, sem másik formájukban nem erőltették meg.

Amerikai kereskedelmi küldöttség érkezik Romániába

A közelmúltban mozgalom indult a román-amerikai kereskedelmi kapcsolatok fejlesztése érdekében. Az amerikai importőrök behatóan érdeklődnek román árucikkek iránt és ezt bizonyítja az a körülmény is, hogy július 3-án amerikai importőrökből álló küldöttség érkezik az országba. Az amerikaiak elsősorban besarabjai gyapjút, faárut, bort, sonkát, stb. akarnak vásárolni. A tervek szerint egylevő tiz millió dollár értékben vásárolnának romániai árucikkeket. A közeli jövőben egyébként román-amerikai vegyes társaságokat létesítenek azzal a céllal, hogy Románia és az Egyesült Államok közötti kereskedelmi kapcsolatokat szorosabbra fűzzék.

== A Nemzeti Bank felvette a fizetési forgalmat Szlovákiával. A Nemzeti Bank hivatalos közleményben jelentette, hogy Szlovákiával felvette a fizetési forgalmat. A Nemzeti Bank szlovákiai ügyleteit az Angol-Cseh Bank pozsonyi fiókja utján fogja lebonyolítani. A szlovák korona forgalmi árfolyama további intézkedésig azonos a cseh korona hivatalos árával. A Szlovákia felé irányuló kivitel, illetve behozatali ügyleteinek elszámolása a cseh-morva protektorátus területére alkalmazott rendszer és megállapodások szerint történik. Idegenforgalmi és gyógykezelési célokra a Nemzeti Bank egylevőre még nem ad devizát.

Az alkalmazottak szabadságolása

Az aradi kereskedelmi és iparkamara felhívja a munkaadók figyelmét a munkaszerződésről szóló törvény ama rendelkezésére, mely szerint tartoznak alkalmazottaik szabadságidejének beosztásáról táblázatot összeállítani és azt kifüggeszteni. A törvény módosított végrehajtási utasítása szerint azoknak az elbocsátásoknak, melyeket egyes munkaadók a szabadság kiszámításai alapjául veendő szolgálati idő megszakítása céljából eszközöltek, nincs joghatályuk a szempontból, miután szolgálati időnek az ugyanazon cégnél eltöltött idő számít, még akkor is, ha a szolgálati viszony ideiglenesen megszakított. A kamara ezzel kapcsolatban azt a kérelmet intézi az összes munkaadókhoz, hogy alkalmazottaik szabadságolását — tartozzanak azok bármilyen kategóriába — intézzék a lehető legmegértőbb módon s engedélyezzenek minden alkalmazottuk számára szabadságidőt, mert az emberi munkaerőt nemzeti termelés legfontosabb és legértékesebb tényezőjének kell tekinteni.

== Lengyel pénzügyi küldöttség utazott Londonba. Varsóból jelentik: Kedden délelben Varsóból Londonba utazott Kocz ezredes, a lengyel bank volt elnöke több lengyel pénzügyi vezetőszemélyiség kíséretében. Az utazásnak fontos célja van: a lengyel és angol pénzügyi vezetők a két állam gazdasági és pénzügyi együttműködését érintő kérdéseket s a Lengyelországnak nyújtandó angol kölcsön részletelt beszélnek meg.

Csak előzetes engedéllyel lehet szabadforgalmi devizákat vásárolni

A Banca Naționala közleményét adott ki, amelyben felhívja az importőrök figyelmét arra, hogy a meghatalmazott pénzügyintézetektől csak előzetes engedéllyel vásárolhatnak szabadforgalmi devizákat. Az engedélyt a Banca Naționalától kell kérni, akkor amikor az importőrök a vásárlást eszközölni kívánják. Az említett engedély 15 napig érvényes. A Banca Naționala felhívta a meghatalmazott pénzügyintézetek figyelmét arra, hogy szabadforgalmi devizákat azok részére adhatnak el, akik ilyen engedéllyel rendelkeznek. Ami az exportőröket illeti, ezeket tudvalevőleg arra kötelezték, hogy szabadforgalmi devizájukat 15 napon belül adják el. Mivel a szabadforgalmi devizák ellenében történő behozatalra vonatkozó engedélyeket később adták ki, vevők eddig nem jelentkeztek a devizákra és ezért a Banca Naționala most úgy döntött, hogy június 25-ig ad határidőt a devizák értékesítésére mindazon exportőröknek, akiknek erre vonatkozó határideje már lejárt.

Száj- és körömfájás járvány miatt megtiltották Aradon a hasítottkormány állatok felhajtasát

Tekintettel arra, hogy az utóbbi időben gyakran fordultak elő száj- és körömfájásos megbetegedések, Aradváros állategészségügyi hivatala a következő rendelkezést hozsátotta ki:

„Ujabb rendelkezésig tilos Aradváros területére behozni hasított körmű állatokat (mindennemű szarvasmarhát, kecskét, juhót és sertést), akár a piacra történő felhozatal, akár más rendeltetés miatt. A rendelkezés értelmében csakis lovak felhajtasát engedélyezik az állategészségügyi hatóságok és hogy a városnak az éjelmezése ne szenvedjen hiányt, megengedték kövér sertéseknek az állatvásárra való behozatalát is azzal a feltétellel, hogy az állatok csakis kocsiiban érkezhessenek és kizárólag a vágóhidon tehetők le. Ha a járvány megszűnik, a tilalmi rendelkezések visszavonásáról újabb rendelkezés jelenik meg.”

== Tárgyalások a Magyarországra irányuló romániai fakivitelről. Megírtuk, hogy a június 30-án lejáró román-magyar külkereskedelmi egyezmény megújítására szóló tárgyalások az előkészületek megtörténtek és a tárgyalások néhány napon belül megkezdődnek. Ezzel kapcsolatban az UGIR értekezletre hívta össze a legjobban érdekelt faexportőröket, tekintve, hogy a fakivitel illetően nagyon nagy változásokra van kilátás. Az értekezlet egyik résztvevője szerint a most meginduló román-magyar tárgyalásokon elsősorban szöbakerül a romániai fapiaznak Magyarországon levő 14 milliós követelése. Ezt az összeget nem tudtuk eddig behatolni, a helyzetből eredő okok miatt. Felmerült az az ötlet, hogy Magyarország a cseh-morva területen levő követeléseiből (háromoldalu kompenzációval) rendezze ezt a követelésünket. Minden kilátás meg van arra, hogy ezt a magyar bizottság tagjai el is fogják fogadni. A jövőt illetően tervbevétték a Magyarország felé irányuló fakivitel csökkentését, mégpedig a következő módon: az eddigi nyolcezer vagon épületfát redukálják hatezer vagonra, az eddigi háromezer vagon faragott fát redukálják 2 ezer vagonra és az eddigi 30 ezer vagon tűzfát redukálják háromezer vagonra.

== A „Munka és Jólét” nemzetközi kiállítás, melyet a munkügyi minisztérium rendez, június 20-ikán nyílik meg Bucarestben, a II. Carol király-parkban. Olyan esemény ez, melynek jelentőségét nem téveszthetik szem elől az érdekelte tényezők: munkaadók, iparosok, munkások, magánalkalmazottak egyike sem. Méreteiben a kiállítás messzire túlhaladja a nemzeti kereteket s külön pavilonnal vesz részt azon Franciaország, Olaszország, Németország, Görögország és Bulgária. Románia részére ez a kiállítás nagyszerű alkalmat nyújt, hogy megmutassa a világnak azt az erkölcsi és kulturális légréteget, melyben a román munka virágzik s kapcsolatait a jelenlegi civilizáció nagy eszményeivel. Ezen az elméleti és adatszerű megnyilvánuláson kívül a kiállítást különböző kulturális, zenei és sportesemények, népművelések, szabadidő színpad, strajerfelvonulások, stb. fogják tarkítani.

== Megalakult a vegyipari munkások céhe Aradon. Az aradi vegyipari munkások céhe a volt inartestület épületében megalakult és a következő vezetőséget választotta: Elnök: Odiati Emeric, alelnök és titkár: Barriak Imre, pénztáros: Radu Gheorghe.

== Az ékszerésztől, aki nem tagja a céhnek, megvonják az aranyvásárlási engedélyt. A nemesfémfeldolgozó iparosok kolozsvári céhközpontja értesítette a szamosztartományi szakmabeli iparosságot, hogy a munkügyi minisztérium jóváhagyta a céh alapszabályait, aminek alapján a szervezési munkálatok a tartomány egész területén megindultak. A céhnek tagja minden órás, ékszerész és látszerész. Akik ezek közül nem vétetik fel magukat a céhbe, azoktól a Nemzeti Bank megvonja az aranyvásárlásra jogosító felhatalmazást.

Két előkelő angol hölgy házasságközvetítő irodát nyitott

Valami, amit eddig Londonban nem ismertek. És most London legelőkelőbb negyedében, Mayfairban s hozzá az elegáns Bond Streeten megnyílt az első iroda, amely a megfelelő párok összeházasítását tűzte ki feladatául.

Az intézet alapítója és vezetője két fiatal társasági hölgy, két előkelő dáma, akiket a társadalmi kódex szabályai szerint az udvarnál is bemutattak. Az egyik fiatal hölgy egy brigádtábornoknak, a másik egy vidéki lelkésznek a lánya.

A vállalkozás ohallatlan szenzáció jelentette a konzervatív gondolkozású britek világában s az alapítók igazán nem panaszkodhatnak „rossz üzletmenet” miatt.

Angliában a férfiak eddig igen korán házasodtak. A 24 éves öböggyermekes családapa, aki gondoskodik a háztartásról, mialatt családja sétálni megy, aki befűt a kályhába, ha éjjel az asszonyának gondozni kell gyermekét, aki reggel elkészíti a reggelit, egyáltalán nem szokatlan jelenség a brit szigeteken.

Kétféle fiatalság

A két fiatal házasságközvetítő hölgy tapasztalatai azonban azt mutatják, hogy vége azoknak az időknek, mikor a házasulni szándékozók fiatal élettárs után epedeztek. Fiatal lány ügyfeleik, még azok a „debutánsok” is, akiknek a világa a Mayfair, semmit sem akarnak tudni „érettlen gyerekek”ről. Az a tapasztalatuk ugyanis, hogy vannak másfajta fiatal emberek is, mint a fentebb leírtak s azoknak az erősei nem annyira a házas, mint inkább a társasági életben érvényesülnek. Ezeket a fiatal embereket a cocktail partikon lehet látni, a löversenypályán és a jacht klubban. Nos, ezekről a fiatal emberekről a fiatal hölgyek, akiket ünnepléses formák közt mutatnak be a társaságnak s akik még az udvarnál, a királyi pár előtt is bökölhatnak, hallani sem akarnak ezekről a fiatal emberekről. Negyven esztendő, vagy még idősebb férfiakhoz akarnak feleségül menni, olyanokhoz, akiknek biztos állásuk vagy jövedelmük van s akiknek legfőbb hajlamuk az otthon szeretete.

A férfiak viszont az asszonytól fiataloságot követelnek és szépséget. Harmincnál idősebb hölgyekről hallani sem akarnak s azonkívül tíz eset közül kilencben kikötik, hogy a választott szőke legyen. A „Gentleman prefer blondes” amerikai regény nálunk „Szőkéék előnyben” címen ismerik — úgy látszik hülyikre a valóságnak. Azt azonban az up to date fiatal emberek is kikötik, hogy a jelölt ne csak szép és fiatal legyen, de házias is.

Nemcsak a fiatalok, de az idősebb korosztályok is elhalmozzák megbízásaikkal Heather Jenner (a tábornok leánya) és Mary Oliver (a nap-

lánya) irodáját. Egy ötven esztendő nyugalmazott katonatiszt fiatal lányt keres feleségül, ki szereti a sportot s aki ért a lovakhoz. Egy idősebb hölgy olyan feleséget keres a fiának, akinek vagyona lehetővé teszi, hogy ha majd fia örökli a család legidősebb férfitagjának járó címét, ahogyan méltóan élhessen.

Az iroda és a birodalom

A társaság egyébként az összes társadalmi osztályokra kiterjeszti működését és nemcsak a Mayfairre, hanem az egész birodalomra is. Ha egy házasulni akaró gentleman megérkezik East India Dochs Roadból, biztosra veheti, hogy az intézet vezetői a legrövidebb idő alatt hozzá segítik a házaselet boldogságához, éppen úgy, mint ha nem is Indiában lenne otthon, hanem a Pall Mall valamelyik klubszékeiben.

A férfiak 5 guineát fizetnek jelentkezésük idején s mikor elérkezik a házasságkötés várható napja, még 20 guineát. A nők annyit fizetnek, amennyit éppen tudnak. Ha nincsenek valami túlságosan megáldva földi javakkal, 10 shilling, 1 font is megteszi. Ha azonban van elegendő pénzük, a házasságközvetítő iroda egyáltalán nem szerénykedik, mikor a költségsszámlát kiállítja.

Heather Jennernek és Mary Olivernek azonban van egy elvük: a boldogság utáni hajszát közepette ők maguk szigorúan az üzlet mellett maradnak s nem szerepelnek a férjhez menni akarók névsorában. Pedig az egyik cégtárs, Mary Oliver, nemcsak fiatal, 24 esztendő, de kimondot; szépség is és már sok üzletfelük kérezte meg tőle, hogy házasságközvetítés helyett nem akarna-e ő maga bevezetni a házasság boldogságába?

De az elv elvi

Rádióműsor

Romániai időszámítás.

CSÜTÖRTÖK, JUNIUS 15.

Bucuresti. 7: Ritmikus torna, hanglemezek, háztartási és orvosi tanácsok. 12: Lemezek, 13: Időjelzés, sportközlemények, vizállásijelentés. 13.05: Népdalok lemezekről. 13.35: Felolvasás. 13.45: A zene folytatása. 14.10: Hírek. 14.30: A zene folytatása. 14.40: Ileana Radu román népdalokat énekel. 15.10: Időjelzés, közlemények. 18: Gyermekóra. 19: Időjelzés, időjárásjelentés. 19.02: Felolvasás. 19.15: Ravel-lemezek. 19.30: Anghela Giugaru zongorázik. 20: Ion Petrovici tanár tart előadást Eminescu filozófikus költé-

szetéről. 20.15: Román zene lemezek. 20.45: Alexandru Hodos előadása. 21: Schumann-lemezek. 22: Hírek, sportközlemények. 22.15: Lemezek. 23: Hírek. 23.15: Victor Predescu zenekara. 23.45: Hírek külföldre angolul és franciául.

Budapest I. 7.45: Torna, hírek, hanglemezek, étrend, közlemények. 11: Hírek, 11.20: és 11.45: Felolvasás. 13.10: Hanglemezek. 13.40: Hírek. 14.20: Pontos időjelzés, időjárás és vizállásijelentés. 14.30: Mezősz tánczenekar. 15.30: Hírek. 17.15: Nyári háztartási tanácsadó. 17.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18.10: Boros Józsa cigányzenekara. 20.15: Hírek. 20.25: Tánclemezek. 21.10: Szólészeti és horászati időszerű tanácsadó. 21.30: A Foederatio Americana hangversenye. 22.40: Hírek, időjárásjelentés. 23: A rádió szalonzenekara. 23.40: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 24: Fátoly János cigányzenekara muzsikál.

Budapest II. 19.25: Angol nyelvoktatás. 20.30: A műteremtől a műbarátig. Pipics Zoltán dr. előadása. 21: Hírek. 21.20: Hanglemezek. 22.30: Időjárásjelentés, 22.35: Zeller: A madarász. Egyveleg. Előadja a rádió szalonzenekara.

Belgrad. 13: Lemezek. 18.38: Dimitrijevic Milán hegedűművész. 19: Batranac Tatjana énekesnő. 19.30: Lemezek. 20.05: Haváji négyes. 22: Népdalok. 23.15: Butanov—Aleksije zongoraverseny.

PÉNTEK, JUNIUS 16.

Bucuresti. 7: Ritmikus torna, hanglemezek, háztartási és orvosi tanácsok. 12: Lemezek. 13: Időjelzés, sportközlemények, vizállásijelentés. 13.05: Rádiózenekar. 13.35: Felolvasás. 13.45: A zene folytatása. 14.10: Hírek. 14.30: A zene folytatása. 15.10: Időszerű közlemények. 19: Időjelzés, időjárásjelentés. 19.02: Lemezek. 19.45: Konrad Richter előadása Eminescutól. 20: Marica Pessione hárfázik. 20.30 Gounod: Faust. Ötfelvonásos opera. 21.25: Hírek, sportközlemények. 22.25: Hírek. 23.10: Hírek külföldre franciául, németül és olaszul.

Budapest I. 7.45: Torna, hírek, hanglemezek, étrend, közlemények. 11: Hírek, 11.20: és 11.45: Felolvasás. 13.10: Katonazenekar. 13.40: Hírek. 14.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vizállásijelentés. 14.30: Oláh Kálmán cigányzenekara. 15.30: Hírek. 17.15: A rádió diáklőrője. 17.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18.10: Horváthné Veöreös Julia zongorázik. 19.10: Német Vasutasok Fúvószenekara. 19.30: Sportközlemények. 20.15: Hírek. 20.25: Cigányzene. 21.10: Az Operaház előadásának közvetítése. Lohengrin. 22.40: Hírek.

Budapest II. 19.25: Az Operaház előadásának ismertetése. 19.30: Az Operaház előadásának közvetítése. Lohengrin. 21: Hírek. 21.20: Esperanto párbeszéd. 21.50: Tánclemezek. 22.50: Az Operaház előadásának ismertetése. 23: Az Operaház előadásának közvetítése. Lohengrin.

APRÓHIRDETÉSEK

A 69094. számú, 1938 július 18-án megjelent miniszteri rendelet alapján az apróhirdetések ára a következő módon állapított meg: Alkalmazást keresők, elveszett, eltűnt egyének, vagy tárgyak hirdetése, fürdő és gyógyhely hirdetések **szavankint 1 leu.** Egyéb apróhirdetés **szavankint 2 lei.** A fenti rendelet értelmében az apróhirdetések ára előre fizetendő.

Levelzés és házasság rovatokban való közlésre apróhirdetéseket nem vesz fel a kiadóhivatal.

ALKALMAZÁST KERES

Házvezetőnői állást keres középkorú intelligens asszony magányos urnál, vagy hölgnél, Vidékre is megy. Cim a kiadóban. 2681

ÜKÁS

Különbejárati, szépen bútorozott szoba fürdőszoba használattal a főtéren kiadó. Cim Menczer konfekcióban. 2679

Földszinti négyszobás lakás aug., esetleg július 1-re és földszinti kétszobás lakás július 1-re kiadó. Ugyanott raktárnak, műhelynek, vagy garáznak alkalmas helyiség kiadó. Str. Greceanu 9.

Modern két- és háromszobás, fürdőszobás lakás és egy különbejárati bútorozott szoba kiadó, Calea Romanilor 2666

Különbejárati uccai szoba fürdőszobahasználattal azonnalra kiadó. Str. Mocioni No. 6. 2688

Kétszobás tiszta lakást keres nyugdíjas házaspár a Piata Catedralei környékén augusztus 1-re. Cimeket „Csendes lakó” jellegre a kiadóba kér. 2478

Erkélyes, modern, 3 és 4 szobás lakások azonnalra kiadók. Bul. Carol No. 70. 2677

MAGÁNVIILÁBAN a központban, 3 szoba, hallos, nyitott terraszos, összkomfortos modern lakás parkirozott udvarral havi 3000 leiert aug 1-re kiadó. Reflektánsok címüket az Aradi Közlöny kiadóhivatalába adják le.

Háromszobás, fürdőszobás, szép uccai lakás ujjonnan parkettázva és festve július 1. vagy augusztus 1-re kiadó. Érdeklődni Epis, Ciologariu-ucca 13 sz. 2607

Modern négyszobás, erkélyes lakás augusztusra, háromszobás azonnalra is kiadó. Str. Ciologariu 15. 2346

Uj házban kétszobás, összkomfortos, balkonos, másodemeleti lakás augusztus elsejére kiadó. Str. Oncu 18. 2379

Elegánsan bútorozott uccai szoba fürdőszobahasználattal földszinten, Str. Aviator Gheorgescu 11-a. kiadó jun. 15-re. Érdeklődni 1-3 között. 2610

Uccai egyszobás, konyhás, komfortos lakás és egy különálló szoba azonnalra kiadó. Str. N. Filipescu 35.

VÉTEL-ELADÁS

Teljesen új lakberendezés elutazás miatt eladó. Cim a kiadóban. 2689

Kombinált szoba, modern és faragott ebédli hálószobák elsőrendű kivitelben kaphatók Asztalosnál. Str. Numa Pompiliu 5. 2662

Gumikerekes hintó sürgösen eladó. Str. Teodor Serb 2. 2670

Kombinált bútorok, hálók és ebédli k jutányosan beszerezhetőek **MOLNÁR-bútorgyárban,** ARAD, Str. Alex. Gavra 92.

INGATLAN

Uj kettős ház, szép saroktelken. áron alul sürgösen eladó. Str. Teul Doamnei No. 1. 2685

ÜZLET

Egy jólbevezetett nőifodrász-üzlet elutazás miatt 10.000 leiert eladó. Cim a kiadóban. 2684

Üzlethelyiség kétszobás lakással szeptember 1-től kiadó. Str. Caragiale 23. 2635

Kiadó

a Piata Avram Iancu-tér közelében, forgalmas helyen **hentes és fűszerüzletnek alkalmas szép, nagy üzlethelyiség,** Cim a kiadóban.

KÜLÖNFÉLEK

„SZILAGYI „YOGHURT” UDIT Str. Mocioni 18. HUSIT Telefon 15-22.

Hirdessen

az „Aradi Közlöny”-ben

Legújabb jelentéseink:

Az angol sajtó szerint Németország el akarja foglalni Szlovákiát

London. (Rador). A Times aggodalmát fejezi ki a szlovákiai helyzet miatt. Németország csapatokat vont össze Szlovákia északi határán, ahonnan könnyen elérheti a sziléziai gazdag bányavidéket és Lengyelország ipari háromszögét. A birodalom jogot formál arra, hogy stratégiai utakat és erődítményeket emeljen a Kárpátokban és a Javornik hegységben. Szlovákiával megkötött szerződés értelmében a német csapatok elfoglalhatják az erődítményeket és katonai zónát léte-

síthetnek szlovák területen is. A szlovákokat rendkívül nyugtalanítja az újonnan érkező német csapatok nagy száma. Utasok arról számolnak be, hogy a szlovákok és a németek között legalább is olyan nagy lesz az ellentét, mint a csehek és a németek között. A Daily Herald diplomáciai szerkesztője úgy tudja, hogy a birodalomnak az a szándéka, hogy rövidesen elfoglalja Szlovákiát és protektorátus formájában a német birodalomhoz csatolja.

Az amerikai pénzügyi államtitkár együttműködési felhívása Olaszországhoz és Németországhoz

Washington. HULL, az Egyesült-Államok külügyi államtitkára hivatalos nyilatkozatot tett közzé, amelyben bejelentette, hogy meghívta Németországot és Olaszországot, hogy csatlakozzanak ahhoz a tervezethez, amelyet a kereskedelmi egyezmények ügyében kidolgozott.

A Szandzsák visszakerül Törökországhoz

Ankara. A török néppárt összeövetelén bejelentették, hogy a Szandzsák ügyében teljes megegyezés jött létre Törökország és Franciaország között, aminek következtében a szandzsák visszakerül az anyaországhoz. Ma délelőtt ér-

kezett meg különben Ankarába az az angol katonai bizottság, amely tárgyalásokat folytat a török vezérkarral a békefront stratégiai kérdéseiről.

Angol—japán kereskedelmi háborúval fenyeget a tiencsini konfliktus

Tiencsinből jelentik: A szerda reggel életbeléptetett japán blokádnak, mely — mint tudvalevő — az angol és francia koncessziós területek ellen irányul, eredménye már mutatkozik. Szombati óta az élelmiszerek ára 60 százalékkal emelkedett. A Peih-folyó teljesen kihalt. A nemzetközi hid előtt, amely az egyetlen kijárat, az emberek száza állanak, hogy megmótozzák őket. A koncessziós területtől a tiencsini főpályaudvarig az ut eddig öt percet tartott, most ugyanez az ut több mint két órát vesz igénybe.

A tokiói angol nagykövét, miután kihallgatáson jelent meg Arita japán külügyminiszternél, hosszasan tárgyalta a miniszterrel a tiencsini angol engedményes terület ellen alkalmazott japán ostromzár ügyében. Ezt követően a japán kormányelnök a külügy- és hadügyminiszterrel tárgyalta ugyanerről a kérdéssel és többórás megbeszélés eredményeképpen a Domei-iroda jelentése szerint, elhatározták, hogy a legerősebb politikát folytatják a Kinában levő idegen engedményes területekkel kapcsolatosan. A japán kormány álláspontja szerint ezek az engedményes területek Csang Kai Sek számára támpontként szolgálnak.

Tiencsinben rendkívüli izgalom uralkodik. Azokon az utvonalakon, amelyek az angol engedményes terület felé vezetnek és amelyek a japánok még megengedték a közlekedést, áthatolhatatlan torlódás uralkodik. A japán karhatalom mindenkit, aki az engedményes terület felé igyekszik, megmótoz a kínaiakat levétköztetik. Tiencsin forgalma a rendes forgalom ötvenedrésére csökkent. Az angol negyed utcáin az angol rendőrség karhatalmi osztagai cirkálnak. Leginkább tehergépkocsikon és rádióknak jelentést a helyzetről az engedményes negyed parancsnokságának. A japán karhatalom letartóztatott egy angol mozioperatort, aki filmhíradó számára — állítólag — japán csapatokat akart lefényképezni.

Az angol minisztertanács szerdán délelőtti tartotta szokásos heti gyűlését. A Havas-iroda londoni levelezője szerint a minisztertanács vizsgálat tárgyává tette a tiencsini helyzetet. Valószínű, hogy

az angol kormány jevvéket intéz az ügyben Tokióhoz.

Az összes kínai engedményes területre kiterjesztik a blokádot

Tokióból jelentik: A japán Domei távirati iroda közleményt hozott nyilvánosságra Tokióban a tiencsini engedményes terület ellen alkalmazott intézkedéseiről. A közlemény hangsúlyozza, hogy a japán kormány már a napokkal ezelőtt elhatározott erőlyes politikai magatartást nemcsak a tiencsini engedményes területtel kapcsolatosan alkalmazza, hanem

ezt a vonalvezetést követi az összes többi, Kinában levő külföldi engedményes területek vonatkozásában.

Japán határozott eljárásra határozta el magát az összes külföldiek számára engedélyezett területi kiváltságok ügyében és célkitűzése ezeknek a területeknek a politikai és rendészeti szempontból történő megrendszabályozásán kívül az is, hogy az idegen hatalmak számára biztosított jogok kiaknázásával járó külkereskedelmi forgalmat is a japán kormányzat hatáskörébe vonja.

Szó volt még a minisztertanácsban a külügyi hivatal mellett létesítendő propaganda-iroda felállításáról, amelynek vezetője valószínűleg lord Perth, volt római angol nagykövét lesz.

A mai angol minisztertanács legfőbb napirendi pontja a tiencsini engedményes terület körül keletkezett bonvadalom és annak kifejlődési lehetőségeinek megvizsgálása volt. A „Press Association” szerint Londonban attól tartanak, hogy a japánok a súlyosan megvádolt négy kínai kiadatásának ügyét ürügyül használták fel a további erőlyes fellépésekre és vagy kikényszerítik Északkinában az ottani angol hatóságok teljes együttműködését, vagy megkísérik, hogy maguknak szerezzék meg a teljes gazdasági és pénzügyi uralmat és rátegyék kezüket Tiencsin külkereskedelmi forgalmára.

A Reuter-iroda közlése szerint lépések történtek arra az esetre, ha más helyeken is hasonló kísérletek történnek japán részről. Erre az esetre — tekintettel az angol külkereskedelmi forgalom közvetlen érdekességére, —

intézkedések történnek az angol—japán kereskedelmi egyezményvel kapcsolatosan, hogy az angol és általában birodalmi piacokon a japán kereskedelem által élvezett kedvezmények haladéktalanul megszűnjenek.

London. (Rador.) A Reuter távirati ügynökség jelentése szerint a japán hatóságok letartóztatták Eritz Mayell angol állampolgárt, aki a nemzetközi hidon akart átkelni. A japánok azzal vádolják Mayell-t, hogy bizonyos hadászati pontokat lefényképezett.

Japán hivatalos körökben kijelentették, hogy a tiencsini engedményes terület zár alá helyezése azt bizonyítja, hogy Japán elhatározta, miszerint minden eszközt felhasznál arra, hogy az engedményes területeket együttműködésre bírja. Japán körökben azt is kihangsúlyozzák, hogy az „erőlyes módszer” a japán kormány még június 2-án elhatározta.

Különben az ostromzár alá vett tiencsini angol engedményes területen tartózkodó idegenek tájékoztatására az ottani japán hatóságok hangszórókat vettek igénybe. Ezeknek segítségével közölték, hogy az erőlyes rendszabályokat az engedményes területen tartózkodó kínai terroristák működése és a kínai lakosság magatartása tette szükségessé.

Angol-francia-amerikai együttműködés a japán kérdésben

Londonból jelentik: Az angol alsóházban Buttler külügyi államtitkár Moreing képviselő kérdésére válaszul közölte, hogy az Anglia által Tiencsinben alkalmazandó lépéseket és az ezzel kapcsolatos egyéb intézkedéseket most fontolják meg. Ezek az intézkedések részben a japán eljárás alakulásának természetétől függenek. Az

angol kormány szoros együttműködést tart fent ezekben az ügyekben a francia kormánnyal és az Egyesült-Államok kormányával.

Chamberlain kormányelnök az alsóházban számos hozzáintézett kérdésre válaszolva kijelentette:

— Az angol—orosz tárgyalásokról csak az mondhatom, hogy Strang magával vitte a szovjet fővárosba az ottani angol nagykövethez a tárgyalások irányítására vonatkozó kimerítő utasításokat.

Iji. Henderson képviselő: Nem az angol kormány politikája, hogy hozzájáruljon háború esetén az angol és francia haderőknek egy francia tábornok vezénylete alá helyezéséhez?

Chamberlain: A parancsnokság koordinálása különböző hadszíntereken, ahol a francia haderő és az angol csapatok együttműködnek, a két kormány közötti megbeszélés tárgya, de erről felvilágosítást adni a közérdekkel ellenkező.

Franco Rómába látogat

Róma. Az olasz lapok első helyen foglalkoznak azzal a hírrel, hogy Franco tábornok szeptember hónapban Rómába látogat. A lapok hangsúlyozzák, hogy nemcsak az olasz—spanyol testvériség megpecsételéséről van szó, mert az olasz—spanyol barátság alapját képezik azok a közös élmények, amelyeket a két nemzet fiai a polgárháború során átéltek, hanem arról, hogy ezt az együttéssz érzést elmélyítsék és gyakorlati alapokra helyezték. Két forradalmi vezér találkozása lesz a római találkozás — írja a Messagero — és bizonyítéka annak, hogy az olasz és spanyol nép háborúban és békében egyaránt összetartanak.

Sunner spanyol belügyminiszter tegnap délelőtti repülőgépen visszautazott Spanyolországba. A repülőtéren Ciano külügyminiszter és Starace a fasisztápart főtitkára bucsúztatták a távozó spanyol belügyminisztert.

Burgos. (Rador.) Az olasz—spanyol kulturális egyezményt megkötötték.

El akarják költöztetni Svajcából a Népszövetséget

Krisztiania. (Rador.) Hambro, a svéd kamara elnöke a sajtó munkatársai előtt kijelentette, hogy az utóbbi napokban szárnyrakelt hír, amely szerint a Népszövetség székhelyét Washingtonba, vagy más nyugati fővárosba helyezné át, minden alapot nélkülöz. Annyi azonban megfelel a valóságnak, hogy Avenol népszövetségi főtitkár és Hambro tanácskoztak arról, hogy amennyiben Svájc semlegességét megsértették, szó lehet a Népszövetség székhelyének áthelyezéséről. Határozatot azonban nem hoztak arra vonatkozólag, hogy a Népszövetség hol telepedne le, mert nem tudják, melyek azok az országok, amelyek megőrizhetik semlegességüket.

Megaradt a Duna

Braila. Az elmúlt esőzések következtében a Duna hatalmasan megduzzadt. Vidinnél áttörte a gátat és nagyterjedésű szántóföldet és legelőt öntött el. Braila megyében több ezer hektár föld víz alatt áll. A hatóságok minden intézkedést megtettek az árvíz csökkentésére.

Feltűnéstkelő letartóztatások Budapesten valutaügyben

Budapest. Dr. Klein Istvánt, a Mezőgazdasági és Ipari Részvénytársaság igazgatóját és Vámosi Tibort, a diósszegi cukorgyár igazgatóját tegnap letartóztatták, mert az a gyanu merült fel ellenük, hogy egymillió pengőt vittek ki külföldre a valutahatóságok megkerülésével.

Román-francia labdarugó-mérkőzést terveznek

Bucuresti. A labdarugósövetség vezetősége az olasz—román mérkőzés alkalmából Bucurestiben tartózkodó Jules Rimet, a nemzetközi és egyben a francia labdarugó szövetség elnökevel meg tárgyalta egy román—francia nemzetek közötti labdarugómérkőzés tervét. A mérkőzés színhelye Páris lenne, ami után rendszeresítenék az évenkénti, egyszer Párisban, máskor Bucurestiben, találkozást. Jules Rimet, a román labdarugó szövetség elnöke, Marinescu Gabriel tábornok kíséretében Constantába utazott, ahol a részleteket megbeszéltek.